

Pedagogisch beleid in praktijk op Kiekeboe

Dit pedagogisch werkplan is bedoeld voor pedagogisch medewerkers en de ouders van ons kinderverblijf.

Contactinformatie en een algemene beschrijving van de locatie:

Naam: Kiekeboe
Adres: Overschiese kleiweg 555
Woonplaats: 3045 LJ Rotterdam
Telefoon: 085-1119203
Noodnummer: 085-1119200 (hoofdkantoor)
Email: kiekeboe@dedroomplaats.nl of marleen@dedroomplaats.nl
Contactpersoon: Marleen van Steenbruggen

U vindt diverse belangrijke documenten terug op onze website: www.dedroomplaats.nl. Bijvoorbeeld de meest recente GGD-rapportage van de jaarlijkse inspectie en een digitale versie van ons pedagogische visie, het pedagogische werkplan van uw locatie en de prijslijsten/inschrijfvoorwaarden en plaatsingsprocedure.

Onze vestiging Kiekeboe bestaat uit drie gebouwtjes, los van elkaar. In het babyhuis hebben wij twee groepen, voor de kleine baby's tot 12 maanden en een groep voor kinderen tot ongeveer anderhalf - twee jaar. Deze laatste groep heeft een tuin met gras en een zandbak. Ook de kleine babygroep kan hier gebruik van maken.

In het tweede gebouw zit de dreumesgroep, van anderhalf jaar tot ongeveer drie jaar. De groep ernaast is de peutergroep voor kinderen tot vier jaar. Ook bij dit gebouw zit een tuin, zonder tegels, maar met veel gras, een zandbak en een speelhuisje.

Ons derde gebouw is een kabouterhuis in het parkje. Bij dit huisje komt in de ochtend de peuterspeelzaal groep van 8:45u tot 11:45 uur en in de middag de buitenschoolse opvang. Voor beide groepen geldt dat we een buitenbeleid hebben. Dit houdt in dat we 90% van de tijd buiten spelen en alle activiteiten doen, zoals de kring, het fruit eten en de VE activiteiten.

Producten – opvangsoorten:

Wij bieden: hele - en halve dagopvang, peuteropvang en buitenschoolse opvang aan.

Bij Kiekeboe kunnen kinderen vanaf 8 weken tot overgang naar het voortgezet onderwijs terecht voor pedagogische opvang.

Dit alles is afhankelijk van de bezettingsmogelijkheden.

Inhoud

1	Beleid in praktijk	4
2	De interactievaardigheden als leidraad voor ons pedagogisch handelen	4
3	De vestiging	10
3.1	Groepsindeling	10
3.2	Samenvoegen	13
3.3	Mentorschap	13
3.4	Vierogenprincipe	14
3.5	Calamiteiten	14
3.6	Openingstijden	14
3.7	Dienstroosters	15
3.8	Vaste gezichten	15
3.9	Afwijken van de leidsterkindratio, de 3-uursregeling:	15
3.10	Toegangsbeveiliging	16
3.11	Extra dag(delen)	16
3.12	Medische hulp	17
3.13	Voertaal	17
4	Zorg en verzorging	17
4.1	Wennen	17
4.2	Persoonlijke spullen	18
4.3	Dagritme kinderdagverblijf	18
4.4	Dagritme buitenschoolse opvang	20
4.5	Traktaties	21
4.6	Verschonen en zindelijk worden	21
4.7	Slapen	22
4.8	Veilig slapen	22
4.9	Zieke kinderen	23
4.10	Medicijnen	23
5	Seksuele ontwikkeling	24
6	Activiteitsaanbod	25
6.1	Voorschoolse educatie	25
6.2	Opbrengst Gericht Werken.	27

6.3 Doorlopende ontwikkelingslijn	28
6.4 Verschillen tussen jongens en meisjes	28
6.5 Plezier in doen en ontdekken	28
6.6 Vallen en opstaan	28
6.7 Meer van hetzelfde	29
6.8 Het doen telt	29
6.9 Vrij spelen	29
6.10 Muziek	29
6.11 Bewegen – Lekker Fit	30
6.12 Uitstapjes	30
6.13 Buitenspelen	31
6.14 Risicovol (buiten)spel	32
6.15 Natuur & milieu	32
6.16 Creativiteit	33
6.17 Gebruik televisie en computer	33
7 Sfeer op de groep	33
7.1 Indeling en aankleding van de ruimte	33
7.2 Bijzondere momenten	34
7.3 Belonen en corrigeren	35
7.4 Kinderparticipatie	36
7.5 Regels en afspraken	36
7.6 Pesten	37
8 Oudercontacten	37
8.1 Het doel	37
8.2 Brengen en halen	37
8.3 Gesprekken	38
8.4 Schriftelijke informatie	39
8.5 Oudercontactmomenten	39
8.6 Ouderadviescommissie	39
8.7 Exit enquête	40
9 Borging van de kwaliteit	40
9.1 Personeel en opleiding	40
9.2 Ondersteuning op de groep door andere volwassenen	40
9.3 Werkinstructies/protocollen	41

9.4 Niet tevreden? Vertel het ons.	41
9.5 Observatie welbevinden en ontwikkeling van het kind	42
9.6 Analyse van de pedagogische kwaliteit	43
9.7 Veiligheid en gezondheid	44
9.8 Deskundigheidsbevordering	44
10. Afsluitend.	44
11. Bijlage tijdelijke wijzigingen	45

1 Beleid in praktijk

Het algemeen pedagogisch beleid van De Droomplaats vormt het uitgangspunt voor de manier waarop wij dagelijks met de kinderen omgaan. Dit is een apart document. Op basis hiervan stellen we dit pedagogisch werkplan samen en leggen dit voor aan de ouderadviescommissie. Hierin laten we zien hoe wij, de pedagogisch medewerkers, het algemeen pedagogisch beleid van De Droomplaats in praktijk brengen op onze vestiging. Wij stellen de behoefte van het kind steeds centraal.

Regelmatig maar zeker een keer per jaar kijken we opnieuw samen met de oudercommissie naar dit werkplan en passen het waar nodig aan. Dat doen we ook bij wijziging van het algemeen pedagogisch beleid. Soms moeten wij dit plan tijdelijk wijzigen, door bijvoorbeeld een andere groepsindeling-samenstelling. Dit doen wij in een bijlage met ingangsdatum en verloopdatum. U ontvangt separaat bericht van de tijdelijke wijziging, ingangsdatum en afloopdatum.

2 De interactievaardigheden als leidraad voor ons pedagogisch handelen

Zoals in ons Algemeen pedagogisch beleidsplan beschreven, gaan we uit van vier pedagogische basisdoelen voor de opvoeding. Wij zorgen ervoor dat kinderen zich emotioneel veilig voelen (1), geven ze de gelegenheid zich persoonlijk (2) en sociaal (3) te ontwikkelen en om zich de normen en waarden van onze samenleving eigen te maken (4).

Om deze doelen te verwezenlijken en zo goed mogelijk aan te sluiten bij zowel de individuele ontwikkeling en belevingswereld van een kind als bij het groepsproces, passen we de methodiek van de interactieprincipes toe. Het zijn vaardigheden en geven ons de handvatten om de ontwikkeling van de kinderen optimaal te begeleiden en te ondersteunen. De eerste drie zijn de basisvaardigheden die we terug kunnen zien bij iedere pm-er, de laatste drie zijn de vaardigheden die de educatie betreffen. Deze vaardigheden zien we zeker terug bij de vakbekwame pm-ers die op een voorschoolse educatie (ve) groep werken.

Een laatst toegevoegde vaardigheid vanuit onderzoek is interactief voorlezen. Hierin pakken wij alle kansen om taalstimulering optimaal aan te bieden.

Sensitieve responsiviteit (SR)

- Andere woorden voor SR: warmte en ondersteunende aanwezigheid.
- De pm-er heeft oog voor de toestand en signalen van het kind.
- De pm-er weet signalen goed te interpreteren en reageert hier tijdig en adequaat op.
- Het kind voelt zich begrepen, veilig en geaccepteerd.
- Is de pm-er een veilige thuishaven voor het kind en reageert de pm-er op een goede manier.

De pm-ers scheppen een veilig spreek klimaat, tonen warme belangstelling, geven emotionele steun, gaan door op de inhoud van wat het kind zegt en reageren tijdig en adequaat (passend).

Ze benoemen wat ze doen en zien en wat het kind doet en voelt, helpt het kind verwoorden wat het bedoelt, spreekt de kinderen persoonlijk aan en doet dit op een vriendelijke manier.

Wat doet de pm-er?

Volgt het initiatief van het kind tijdens de interactie die ze heeft,

maakt contact met alle kinderen van haar groep door ze aan te kijken,
geeft kinderen een veilig gevoel door ze aan te raken wanneer zij daar behoefte aan hebben
(knuffelen, op schoot),
heeft aandacht voor de signalen van alle kinderen,
laat merken dat zij de signalen van kinderen ziet of hoort,
reageert op het juiste moment op de signalen van de kinderen,
helpt kinderen bij het uiten en verwoorden van hun gevoelens,
gaat door op de inhoud van wat het kind zegt.

Wat zegt de pm-er?

Noemt kinderen bij de naam,
verwoordt de gevoelens van de kinderen,
verwoordt wat het kind ervaart of bedoelt,
stelt de kinderen op hun gemak (bijvoorbeeld met complimenten),
vraagt naar de gevoelens en gedachten van de kinderen,
verwoordt haar eigen gevoelens,
benoemt dat ze het fijn vindt om de kinderen te zien.

Hoe zegt de pm-er het?

spreekt op een vriendelijke toon,
laat merken dat ze luistert (verbaal en non-verbaal),
gebruikt 'kleine' woorden zoals: maar, toch, even,...,
gebruikt vriendelijke zinsconstructies (zullen we samen...?, wil je soms...?),
spreekt met en niet tegen de kinderen,
maakt oogcontact tijdens het spreken.

Respect voor de autonomie van het kind

- De pm-er erkent en waardeert de kinderen als individu met eigen ideeën en perspectieven.
- De pm-er is niet te sturend en er wordt voldoende ruimte gegeven.
- De kinderen worden actief gestimuleerd zelf iets te doen.

De pm-er geeft ruimte voor onderhandelen, deelt complimenten uit, toont geduld en volgt het tempo van het kind. De pm-er verwoordt het perspectief van het kind (hoe ziet het kind het?), stimuleert de kinderen om zoveel mogelijk zelf te doen, bevestigt de individualiteit (iedereen is anders/je mag er zijn), toont waardering en respect, maakt oogcontact tijdens het spreken, laat merken dat zij luisteren, noemt het kind bij de naam en spreekt op vriendelijke toon (kleine woordjes, vriendelijke zinsconstructies en zinsintonatie).

Wat doet de pm-er?

Stimuleert de kinderen om zoveel mogelijk zelf te doen,
is geduldig en volgt het tempo van het kind,
waardeert de ideeën en oplossingen van de kinderen,
laat de kinderen dingen op hun eigen manier doen,
laat de kinderen zelf ontdekken,
waardeert alle kinderen om wie zij zijn,
biedt de kinderen de gelegenheid om zelf te kiezen,
stimuleert de kinderen om zelf plannen te maken en deze uit te voeren.

Wat zegt de pm-er?

Verwoordt gevoelens en gedachten van de kinderen, los van eigen perspectief,

laat de kinderen merken dat ze hen kent door individuele kenmerken te benoemen (thuisituatie, voorkeuren),
benoemt de talenten van de kinderen,
vraagt de kinderen mee te denken over plannen, oplossingen, activiteiten,
gaat met de kinderen in gesprek over een situatie (activiteiten, probleem, wens),
maakt contact en benoemt wat zij gaat doen voordat zij een kind aanraakt.

Hoe zegt de pm-er het?
praat met en niet tegen de kinderen,
laat merken dat ze luistert,
noemt het kind bij de naam,
maakt oogcontact tijdens het spreken.

Structureren en grenzen stellen

- De pm-er verteld aan het begin van de 'activiteit' wat de bedoeling is en hoe zij het gaat uitvoeren. Er zit een duidelijk begin en einde aan een activiteit.
- De pm-er maakt duidelijk wat er van hen verwacht wordt en zorgt op een sensitieve manier en met respect voor de autonomie ervoor dat de kinderen zich aan deze verwachtingen houden.
- De pm-er structureert en organiseert een situatie of activiteit zo dat de kinderen er optimaal van kunnen profiteren.

De pm-er weet de situaties, activiteiten en taken te structureren (wat komt eerst, wat daarna),
maakt duidelijk wat de bedoeling is, geeft stapsgewijs uitleggen, stelt tijdig, consequent en doortastende grenzen, geeft effectief leiding aan groep en heeft prettige controle over het gedrag van de kinderen.

De pm-er spreekt gestructureerd (eerst, dan, daarom, omdat, als/dan), controleert of de boodschap overkomt, spreekt duidelijk en verstaanbaar, luistert en benoemt wat het kind zegt, voelt of bedoelt, noemt het kind bij de naam en maakt oogcontact.

Wat doet de pm-er?
biedt structuur door een vast en herkenbaar dagritme te hanteren,
maakt duidelijk wat de bedoeling is van een activiteit,
heeft extra aandacht voor het bieden van structuur aan nieuwe kinderen,
hanteert grenzen tijdig (voordat het mis gaat),
past rituelen en routines toe op de groep,
ziet er op toe dat de regels en afspraken nageleefd worden.

Wat zegt de pm-er?
bespreekt met de kinderen wat ze gaan doen en wanneer,
benoemt wat de regels en afspraken zijn die gelden op de groep (bijvoorbeeld tijdens de kring of bij het naar buiten gaan),
legt uit waarom de regels en afspraken er zijn,
benoemt gewenst gedrag,
benoemt de volgorde van de activiteiten (wat gaan we eerst doen en wat daarna).

Hoe zegt de pm-er het?
spreekt gestructureerd door de woorden ' eerst, dan, daarna' te gebruiken,

gebruikt een positieve toon (zoals waardering wanneer een kind de regels goed naleeft),
legt verbanden uit met woorden zoals: 'daarom, omdat, als...dan...' ,
spreekt duidelijk en verstaanbaar,
controleert of de boodschap overkomt,
noemt het kind bij de naam,
maakt oogcontact tijdens het spreken.

Praten en uitleggen

Deze vaardigheid gaat vooral om de mate waarin een pm-er praat en uitlegt (kwantiteit), maar ook hoe iemand dat doet (kwaliteit). Het gaat om de verbale interacties tussen de pm-er en het kind. Een pm-er die goed is in praten en uitleggen, praat niet alleen regelmatig maar stemt ook de timing en de inhoud van de interacties op begripsniveau af op de interesse van de kinderen.

De pm-er stimuleert en creëert een dialoog, door middel van het stellen van open vragen.

Zij voert veel gesprekjes met kinderen, praat 'met' de kinderen en niet 'tegen' de kinderen, stimuleert taalgebruik en taalbegrip van kinderen en moedigt aan, begeleidt op een vanzelfsprekende manier haar interacties met kinderen met taal, zet kinderen aan tot nadenken en tot hoger niveau taalgebruik (complexere cognitieve taalfuncties zoals vergelijken, redeneren, concluderen). Er is een rijk taalaanbod (veel benoemen, uitleg geven, meespelen in hoeken), de interacties met kinderen worden begeleidt met taal (uitleggen, luisteren, samenvatten, spreekruimte scheppen).

Wat doet de pm-er?

benut zoveel mogelijk situaties om in gesprek te gaan met de kinderen('kansen grijpen'),
moedigt de kinderen aan om zelf te praten,
gaat door op wat de kinderen zeggen,
leest interactief voor,
sluit aan bij het taalniveau van verschillende kinderen,
zet de kinderen die het aankunnen aan tot hoger niveau taalgebruik (redeneren, vergelijken).

Wat zegt de pm-er?

voert gesprekjes met de kinderen (dialoog),
benoemt wat ze ziet en doet,
benoemt wat de kinderen zien en doen,
verwoordt gedachten en gevoelens van de kinderen,
vult aan wat de kinderen zeggen met extra informatie.

Hoe zegt de pm-er het?

herhaalt wat het kind zegt in de correcte bewoording,
vult uitingen van de kinderen aan met extra inhoudswoorden,
praat mét en niet tegen de kinderen,
maakt correcte en gevarieerde zinnen,
stelt verschillende soorten vragen (open uitnodigend, niet alleen gesloten vragen),
varieert met woorden door bijvoorbeeld synoniemen te gebruiken,
noemt het kind bij de naam,
maakt oogcontact tijdens het spreken.

Ontwikkelingsstimulering

Deze vaardigheid heeft betrekking op de stimulering van de persoonlijke competentie van kinderen. Het gaat hierbij vooral om het stimuleren van iets extra's. Het stimuleren kan op verschillende vlakken zijn; motorisch, cognitief, taal en creatief. Dit stimuleren gebeurt bijvoorbeeld door de aandacht van kinderen op bepaalde zaken te richten, door nieuwe activiteiten of spelmaterialen aan te bieden of door op nieuwe mogelijkheden van spelmaterialen te wijzen.

De pm-er biedt nieuwe activiteiten en/of spelmaterialen aan, wijst op nieuwe mogelijkheden van spelmaterialen, stemt af van stimulering op aandacht, ontwikkelingsniveau en toestand van kinderen, selecteert uitdagende spelmaterialen die gesprekken uitlokken en creëert kansen voor warm en interactief contact.

Wat doet de pm-er?

benut spel voor de stimulering van de ontwikkeling van de kinderen,
benut de inrichting van de ruimte om de kinderen iets nieuws te laten ontdekken,
kiest voor spelmaterialen waarmee ze focus kan aanbrengen in de activiteiten van de kinderen,
speelt mee tijdens rollen- en fantasiespel om verdieping aan te brengen in het spel,
maakt gebruik van kansen die zich voordoen tijdens routines en verzorgingsmomenten om ongepland aan ontwikkeling bij te dragen,
zorgt voor stimulering op de gebieden: taal, rekenen, sociale en emotionele ontwikkeling en zintuiglijke waarneming en motoriek,
daagt de kinderen uit om problemen op te lossen,
leest interactief voor in kleine groepjes.

Wat zegt de pm-er?

vraagt de kinderen naar hun eigen oplossing voor een probleem,
vraagt zich hardop dingen af (hoe zou het kunnen dat...?),
biedt een rijk taalaanbod (benoemen, uitleggen, voorbeelden geven, woorden uitleggen),
stelt prikkelende vragen (open vragen, ontdek vragen, vragen met 'hoe', 'wat', 'waarom', 'zou het kunnen dat...?' 'wat zou er gebeuren als?'),
doet prikkelende beweringen (jouw laarzen passen mij vast ook wel).

Hoe zegt de pm-er het?

geeft adequate feedback (helpen verwoorden, aanvullen, herhalen, doorvragen),
spreekt correct en verstaanbaar,
spreekt gevarieerd (verschillende soorten zinnen, vragen, woorden),
noemt het kind bij de naam,
maakt oogcontact tijdens het spreken.

Begeleiden van interacties tussen kinderen

De pm-er besteedt aandacht aan positieve interacties tussen de kinderen en dit wordt bevorderd. Voorbeelden van positieve interacties zijn; samenwerken, naar elkaar luisteren, delen, om de beurt doen, een ander kind iets geven, helpen, troosten, knuffelen of een complimentje geven.

- De pm-er reageert positief op positieve interacties tussen kinderen die zich spontaan voordoen.
- De pm-er bevordert zelf actief positieve interacties tussen kinderen door; een situatie te creëren, om de kans te vergroten, richt kinderen actief op elkaar en moedigt hen aan tot positieve interacties wanneer zich daar een gelegenheid voordoet.

De pm-er is consistent (altijd, overal) positief, reageert op en bevordert spontane positieve interacties tussen kinderen en creëert situaties die positieve interacties tussen de kinderen uitlokt. Benoemt gedrag, gevolgen van gedrag en gevoelens van de kinderen. Beschermt de speelbeurten van kinderen en spreekt ze persoonlijk aan om ze bij het gesprek te betrekken.

Wat doet de pm-er?

merkt interacties tussen de kinderen op,
reageert positief op (spontaan) positief contact tussen de kinderen,
creëert situaties waarin de kinderen samen spelen, delen, elkaar helpen of samen een plan maken,
begeleidt conflicten met het doel de kinderen zelf weer op weg te helpen.

Wat zegt de pm-er?

benoemt positieve interacties tussen de kinderen,
benoemt samenwerking tussen de kinderen (goede afspraken gemaakt),
verwoordt (gevolgen van) gedrag, gevoelens en gedachten van de kinderen,
Bij ruzie bespreekt ze met de kinderen wat er gebeurde en zoekt samen met hen naar een oplossing,
benoemt gedrag en gevolgen van gedrag (positief en negatief),
beschermt beurten van kinderen en speelbeurten,
stimuleert gesprekjes tussen de kinderen (kinderen praten niet alleen met mij).

Hoe zeg de pm-er het?

praat met en niet tegen de kinderen,
spreekt de kinderen persoonlijk aan,
noemt het kind bij de naam,
maakt oogcontact tijdens het gesprek.

Interactief voorlezen

De pm-ers richt op wat er op de pagina te zien is.

Bijvoorbeeld: Waar is de egel? Wijs maar aan! Zie je ook cadeautjes? Wijs maar aan! Zijn er ook slingers en ballonnen? Wijs maar aan! Open- en uitnodigende vragen stellen zoals wat zou er in het cadeau zitten? Wat zou jij graag willen hebben? Had jij ook slingers op je verjaardag?

Het verhaal vormt zelf het uitgangspunt om met de kinderen in gesprek te gaan. Interactief voorlezen is: een activiteit waar kinderen plezier aan beleven. Een krachtig middel om meer te leren over onze wereld en taal te stimuleren. Zinvol voor de latere leesvaardigheid.

- **Taalaanbod:** Hoe praat de pm-er met het kind? Hoe is het taalaanbod?
- **Reactie kind:** Hoe reageert het kind? Is het kind betrokken? Hoe is de inbreng van het kind
- **Vaardigheden:** Welke vaardigheden past de pm-er toe? Op welke momenten stelt ze vragen en hoe doet ze dat? Hoe maakt ze onbekende woorden duidelijk?

Wat doet de pm-er?

bereid zich goed voor als ze een boek gaat voorlezen (boek eerst zelf lezen, vragen voorbereiden),
biedt structuur tijdens het voorlezen door een vaste routine te gebruiken,
stemt haar manier van voorlezen goed af op het taalniveau van het kind,
stelt de interactie met en tussen de kinderen rondom het verhaal voorop tijdens het voorlezen,
verlevendigt en verduidelijkt het verhaal door voorwerpen, stemgebruik en mimiek.

Wat zegt de pm-er?

maakt de kinderen nieuwsgierig naar het verhaal (bijvoorbeeld prikkelende vragen over de kaft),

schept ruimte voor de inbreng van de kinderen,
nodigt de kinderen uit om te voorspellen hoe het verhaal verder gaat,
reageert op de initiatieven van de kinderen en gaat hierop door,
gebruikt verbale luisterresponsen (Hmm?, Oh ja? En toen?) en non-verbale signalen om de kinderen te laten vertellen,
speelt de beurten van de kinderen door naar andere kinderen,
koppelt de eigen ervaringen/inbreng van de kinderen aan het verhaal dat ik voorlees.

Hoe zegt de pm-er het?

leest spannend voor afgestemd op het niveau van het kind,
stelt open en uitnodigende vragen,
gebruikt intonatie om het verhaal spannend te houden,
legt sommige moeilijke woorden uit,
wacht af wat de kinderen elkaar te vertellen hebben (laat stiltes vallen).

3 De vestiging

3.1 Groepsindeling

In de kleine babygroep worden kinderen opgevangen tot ongeveer 12 maanden. De kinderen slapen in de wandelwagens op de groep of in de grotere slaapkamer. Ieder kind heeft zijn eigen bedje. De groep is ingericht voor kinderen in deze leeftijd. Er zijn onder andere een verhoogde box, hoge wipstoeltjes en schommelstoeltjes voor de jongste baby's. In een gedeelte van het lokaal ligt tapijt op de vloer zodat onze baby's heerlijk kunnen kruipen en spelen op de grond. Onder het eetgedeelte liggen kunststof tegels die goed hygiënisch te reinigen zijn. De pantry zorgt ervoor dat de pm-ers in het lokaal kunnen blijven om de flesjes of hapjes van de baby's te kunnen klaarmaken. Daarnaast is er speelmateriaal voor alle kinderen tussen de 0 en 12 maanden. Er is bijvoorbeeld een spiegel om jezelf te ontdekken, een voelbord en een speeltunnel waaraan je je kunt optrekken om te leren staan. Wij proberen om elke dag even met de kindjes naar buiten te gaan. Dit doen wij op de baby speelgedeelte op het achterplein aangrenzend aan het andere baby lokaal.

Op de grote babygroep komen de kinderen vanaf ongeveer 12 maanden tot anderhalf of 2 jaar. De overgang naar de dreumesgroep is afhankelijk van verschillende factoren zoals de ontwikkeling van het kind en de mogelijkheid van doorplaatsing. Deze kinderen slapen in een bedje in een slaapkamer. Alle kinderen hebben hun eigen bedje. De groep is ingericht voor kinderen van deze leeftijd. Er is voldoende ruimte om te bewegen, te spelen en ruimte om te klimmen en te ontdekken. Ook is er speelmateriaal voor de kinderen zoals blokken, poppen, boekjes en puzzels. Iedere dag gaan we met de kinderen naar buiten. Dit kan in de aangrenzende tuin zijn, maar ook gaan we wandelen naar het parkje of naar Stadzicht.

In de dreumesgroep worden kinderen opgevangen van 18 maanden tot ongeveer 30-36 maanden. De overgang naar de volgende groep is afhankelijk van de ontwikkeling van het kindje en de mogelijkheid van doorplaatsing. Dreumesen zijn volop bezig met motorische ontwikkelingen: de dreumesleeftijd is een leeftijd van vallen en opstaan, onze ruimte is hierop afgestemd en uitgerust. De speelruimte van de dreumesgroep is minder ingericht met vaste inventaris waarin de dreumes de omgeving naar hartenlust op een veilige manier kan verkennen. De kinderen vanaf 18 maanden rusten op de groep op een stretchbedje volgens het dagritme (tussen 13 en 15 uur). Hun slaappullen (knuffel, speentje, lakentje) liggen in de groep in een eigen bakje. In de toilet/verschoonruimte

worden de kinderen verschoond. Sommige zijn al aan het oefenen om zelf naar het toilet te gaan. Dit doen wij in interactie met de ouders. Wij spelen elke dag een keer buiten in de aangrenzende tuin of gaan naar het parkje.

In de peutergroep spelen onze peuters van ongeveer 30 maanden tot hun vierde jaar. De peutergroep biedt verschillende activiteiten die afgestemd zijn op de verschillende ontwikkelingsgebieden. In deze ruimten zijn hoekjes gecreëerd, bijvoorbeeld een poppenhoek, themahoek en een leeshoek, waar de kinderen in kunnen spelen. Het speelgoed dat aanwezig is, is afgestemd op de leeftijdsfase en is gericht op verschillende gebieden van de ontwikkeling van de peuters. De jongste peuters, die nog behoefte hebben om te rusten doen dat volgens het dagritme bij de dreumesgroep op de stretchers. De oudste peuters die niet meer slapen tussen de middag krijgen een activiteit aangeboden of spelen vrij. Iedere dag gaan de peuters naar het parkje om daar met de peuterspeelzaal kindjes mee te spelen. De peuters spelen vrij en krijgen VE (vroegtijdige educatie)activiteiten aangeboden. Ook eten de kinderen fruit met elkaar in de kring. Dit alles gebeurt buiten in de groene en uitdagende tuin van het huis.

In het park staat ons kabouterhuis. Rondom dit huis is een prachtige groene en uitdagende tuin waar kinderen heerlijk in kunnen spelen, verstoppen, bouwen en klimmen. Uiteraard staat er om deze tuin een hek waar de kinderen niet zomaar overheen kunnen. Bij dit huis speelt de peuterspeelzaal groep twee tot vierjarige, vier ochtenden in de week van kwart voor 9 tot kwart voor 12. Deze groep volgt ook ons VE programma en speelt het grootste gedeelte van de ochtend buiten. We vragen de ouders bij het intake gesprek voor passende kleding bij het seizoen, zoals laarzen en een regenjas.

In de middagen komt de buitenschoolse opvang spelen bij het kabouterhuis. Onze visie is dat buitenschoolse opvang vrije tijd is. Wij willen dat kinderen de bso als vrije tijd ervaren, een plek waar zij zich kunnen ontspannen na een dag vol inspanning op school. De bso is een plek zijn waarin zij zelf keuzes kunnen maken in wat zij willen doen, met wie zij willen spelen. Dit doen wij aan de hand van een keuzebord. Hierop staan de verschillende plekken om te spelen en kunnen de kinderen hun foto daarbij ophangen. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat wij voldoende leuke activiteiten bieden waar de kinderen aan mee kunnen doen. Zo willen wij van onze bso een leuke en uitdagende omgeving maken waar de kinderen graag zijn. Kinderen leren door (samen) te spelen, dus ook tijdens vrije tijd leren kinderen. Zij worden hierbij begeleid en gestimuleerd door ervaren gediplomeerde pm-ers. Er worden elke dag verschillende activiteiten aangeboden door de pm-ers waar de kinderen vrijwillig aan kunnen deelnemen, deze activiteiten zijn niet verplicht. Wij stimuleren de kinderen wel om mee te doen en de activiteiten zullen ook aansluiten op de interesse en ontwikkelingsniveau van de kinderen. Specifieke afspraken over zelfstandig uit school komen/naar huis gaan en buitenspelen etc. worden besproken met ouders en kinderen en vastgelegd. In de vakanties maken we uitstapjes met de bso, zoals naar plaswijckpark en uitjes met de Rotterdampas of het vakantiepaspoort.

Er wordt na-schooltijd opvang geboden en in de vakantieperiode de hele dag. De vakantiedagen zullen in een bepaald thema staan waarbij sommige activiteiten buiten Buitengewoon plaatsvinden. Er is een stint aanwezig waarmee wij naar activiteiten kunnen gaan (*zie bijlage).

Binnen ons kinderverblijf worden kinderen opgevangen in stamgroepen met bij de stamgroep behorende vaste pm-ers.

Stamgroep indeling:

Kleine babygroep:	0 tot 12 maanden, 9 kindjes maximaal per dag met 3 pm-ers.
Grote babygroep:	12 tot 18/24 maanden, 10 kindjes per per met 2 pm-ers.
Dreumesgroep:	18/24 tot 30/36 maanden, 14 kindjes maximaal per dag met 3 pm-ers.
Peutergroep:	30/36 tot 48 maanden, 16 kindjes maximaal per dag met 2 pm-ers.
Peuterspeelzaal:	24 tot 48 maanden, 16 kindjes maximaal per dag met 2 pm-ers.

(de overgang naar de volgende groep is afhankelijk van de ontwikkeling van het kindje en de mogelijkheid van doorplaatsing).

Buitenschoolse opvang: 4 tot 13 jaar, 30 kinderen verdeeld over 2 stamgroepen per dag met 3 pm-ers

Elke groep heeft vaste pm-ers op de groepen staan die op vaste dagen voor de kinderen zorgen. Het team van pm-ers is een hecht team waarbij onderling goed wordt samengewerkt. Doordat wij lange openingstijden hebben, is niet altijd de vaste pm-er van al de groepen aanwezig. Bij de vroegere brengmomenten (tussen half 7 en half 8) verwachten wij de kinderen in het babyhuis.

Bijzonderheden over de kinderen worden dan in de groepsmap genoteerd. Ook bij latere ophaalmomenten kan het zijn dat de kinderen niet meer in zijn eigen groepsruimte aanwezig is met zijn vaste pm-er. De babygroepen worden dan samengevoegd en de dreumesen en peuters ook. De aanwezige pm-er zal dan bespreken hoe de dag verlopen is. Hierbij wordt niet alleen het standaard verhaal verteld zoals wat heeft het kind gegeten en hoe lang geslapen, er wordt vooral besproken wat het kind deze dag heeft gedaan en met wie het kind heeft gespeeld. Leuke anekdotes van deze dag wordt mondeling gedeeld of via een foto op de WhatsApp.

3.2 Samenvoegen van groepen

In vakantieperioden wordt er, als er veel kinderen afwezig zijn, een apart rooster gemaakt voor de betreffende week/weken. Ook bij het opstellen van dit rooster gelden bovenstaande werkwijze en richtlijnen. Als het aantal kindplaatsen in de stamgroepen niet volledig bezet is worden deze niet volledig bezette groepen samengevoegd. Er is dan altijd voor de kinderen een vaste pm-er aanwezig, en de beroepskracht-kind-ratio blijft volgens de wettelijke richtlijn.

Indien de kindbezetting hiertoe aanleiding geeft zal de complete stamgroepindeling kritisch bekeken worden en waar nodig worden aangepast. Dit gaat altijd in overleg met de oudercommissie.

3.3 Mentorschap

Elk kind heeft een eigen mentor. Dit is een van de vaste pm-ers van de groep van het kind. Zij volgt het kind heel specifiek (met behulp van het observatiesysteem), is aanspreekpunt voor de ouder en draagt zorg voor het welbevinden van het kind. De ouder kan de mentor altijd aanspreken als zij aanwezig is of een afspraak maken voor overleg. De mentor zorgt ervoor dat andere medewerkers op de hoogte zijn van afspraken die zij met de ouder heeft gemaakt zoals bijvoorbeeld over slaapgewoontes en wat het kind wel/niet mag eten. Na de eerste drie maanden zal de mentor een evaluatiegesprek met inplannen om te bespreken hoe het gaat. Wanneer het kind wisselt van groep dan wordt er extra aandacht besteed aan deze nieuwe situatie voor het kind en wordt een nieuwe mentor aangewezen. Omdat we het belangrijk vinden dat er een goede band ontstaat tussen de

mentor, de ouder en het kind, zullen we een wisseling van mentor binnen de groep tot een minimum proberen te beperken. Toch kan het zijn dat het kind toch een andere mentor krijgt als de pm-er langdurig ziek is of met zwangerschapsverlof gaat, ook een uitdiensttreding of overplaatsing zal soms aan de orde zijn. Wij vervangen in deze gevallen vanuit onze vaste invalpool, zodat het gezicht ook al bekend is voor het kind. In sommige gevallen kan het ook zijn dat de andere vaste pm-er de mentor wordt.

In de buitenschoolse opvang is de mentor ook het aanspreekpunt voor het kind. Er is bij Kiekeboe een verdeling gemaakt per pm-ers voor de kinderen van 4 t/m 6 jaar en +7 jaar kinderen.

De mentoren-kinderen zijn te vinden in de registratiemap van de betreffende groep.

3.4 Vierogenprincipe

Vanaf 1 juli 2013 is het vierogenprincipe verplicht in de kinderopvang. Het houdt in er altijd een andere volwassene moet kunnen meekijken of meeluisteren. Het vierogenprincipe is bedoeld om de veiligheid in de kinderopvang te vergroten.

Het babyhuis en het dreumes/peuter huis heeft een hal voor de jassen en schoenen van de kinderen. De babygroepen hebben ieder hun eigen verschoonruimte met daarin een verstelbare commode, luiers en billendoekjes binnen handbereik en de bakjes van de kinderen met daarin schone kleding. De verschoonruimte zijn tussen de dreumes,- en peutergroep is voorzien van twee kindertoiletjes en een verstelbare commode voor het verschonen van de luiers.

- In de peutergroep is een babyfoon aanwezig. De andere babyfoon staat op de dreumesgroep. Er is altijd een pm-er aanwezig bij de slapende kindjes, maar als zij net een kindje aan het verschonen of aankleden is, kan de pm-er die bij de wakkere kindjes is, de slapende kindjes horen.

Preventie

Jaarlijks worden de risico's met betrekking tot misbruik van kinderen op onze vestiging in kaart gebracht aan de hand van een extra inventarisatieformulier behorende bij de risico-inventarisatie veiligheid. Eventueel extra te nemen maatregelen met betrekking tot dit onderwerp worden opgenomen in het plan van aanpak en evenals alle andere onderdelen van de risico-inventarisatie besproken met het team en de oudercommissie.

Daarnaast wordt jaarlijks de meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld en het protocol ongewenste 'Omgangsvormen c.q. seksuele intimidatie veroorzaakt door werknemers' met het team besproken.

3.5 Calamiteiten

Bij calamiteiten kan het zijn dat we het gebouw moeten ontruimen. Wanneer er besloten wordt tot een ontruiming, weten de pm-ers wat zij moeten doen. De pm-ers oefenen, elke dag bij het naar buiten gaan, op een speelse manier de ontruiming. Bij het naar buiten gaan maken zij gebruik van het knopentouw, deze wordt ook gebruikt bij een ontruiming, zodat de kinderen hiermee bekend zijn.

Drie maal per jaar oefenen wij een ontruiming waarvan één bij aanwezigheid van de buitenschoolse opvang.

3.6 Openingstijden

De openingstijden zijn op dit moment van 6.30 tot 18:30 uur. Mocht het blijken dat er behoefte is van ouders aan ruimere openingstijden dan zijn de mogelijkheden altijd bespreekbaar.

Wij proberen te starten en te sluiten met 2 medewerkers, maar soms lukt dat niet (door ruime openingstijden) en is er het eerste half uur en laatste half uur maar één pm-er in het gebouw aanwezig. Bij calamiteiten is er binnen enkele minuten een achterwacht medewerker aanwezig.

Bij langdurige afwezigheid van de manager is er altijd een vervangende manager op wie de pm-ers een beroep kunnen doen.

3.7 Dienstroosters

Wij informeren ouders en kinderen over welke pm-ers er op welke dagen en in welke groep werken. U vindt een overzichtsbord met foto's bij elke groep.

3.8 Vaste gezichten

Binnen de nieuwe kwaliteitsregels (IKK) is een regel opgenomen over het aantal vaste gezichten waarmee kinderen te maken krijgen tijdens de opvang.

Vanaf 1 januari 2018 moeten kinderen tot 1 jaar maximaal twee vaste gezichten toegewezen krijgen. Van die vaste gezichten, moet er in ieder geval altijd één vast gezicht aanwezig zijn voor het kind. Als een baby op een grote groep zit waar meer beroepskrachten op de groep staan, mag een kind drie vaste gezichten toegewezen krijgen. Kinderen vanaf 1 jaar krijgen drie, en in grotere groepen vier beroepskrachten toegewezen van wie er altijd één aanwezig moet zijn. Deze laatste regel gold al.

Dit betekend concreet voor Kiekeboe:

De babygroep heeft 19 kindplaatsen in totaal, dat zijn 5 pm-ers en in 2019 soms 6 pm-ers. Een van de vaste pm-ers zal dan ook aanwezig zijn. Wij proberen een afwijking te voorkomen door bijvoorbeeld de pm-ers niet tegelijk op vakantie te laten gaan of vrij te geven. Indien iemand ziek is en een ander op vakantie kan het voorkomen dat de derde pm-er tijdelijk extra moet gaan werken. Deze regels gelden natuurlijk ook voor de andere groepen.

Indien er structurele wijzigingen in de personele bezetting plaatsvinden op de groep, dan worden de ouders hierover geïnformeerd door de manager of de pm-ers via de WhatsApp of ouderportaal. Op elke groep staan vaste pm-ers. Er wordt alleen inval ingezet bij afwezigheid van de vaste pm-er of ter overbrugging van een periode waarin een vacature wordt opgevuld, maar dus niet structureel. Op ons kinderverblijf vinden wij het belangrijk om vaste pm-ers op de groepen te hebben, omdat dit voor zowel de kinderen als de ouders veiligheid biedt en vertrouwd is. Ook onze invalkrachten werken vast voor De Droomplaats, zodat meestal de invalkracht ook een bekende is op de locatie. De vaste invallers stromen vaak door naar vaste banen bij uitdiensttreding, zwangerschap of langdurige ziekte. Afgestudeerde stagiairs komen hier ook voor in aanmerking. Zij kennen de werkwijze van De Droomplaats al en de kindjes.

Wij werken met verschillende werkdiensten: De precieze tijden van deze diensten worden afgestemd op hoeveel kinderen er aanwezig zijn.

3.9 Afwijken van de leidsterkindratio, de 3-uursregeling:

Wij hebben ruime openingstijden, namelijk tussen de 11 en 12 per dag. Nu werken de pm-ers gemiddeld 8 á 9 uur per dag. Hier kan een probleem ontstaan voor wat betreft de beroepskracht-kind-ratio. Hier is de 3-uursregeling voor. Bij het opstellen van de werkroosters zorgen wij dat wij aan deze normering voldoen. De GGD controleert hierop.

Wat houdt deze regeling in:

- Tussen 09.30 uur en 12.30 uur en tussen 15.00 uur en 16.30 uur is het aantal pedagogisch medewerkers in overeenstemming met het aantal aanwezige kinderen.
- In de pauzeperiode tussen 12.30 uur en 15.00 uur slapen veel kinderen. Hierdoor behoeven minder kinderen actieve pedagogische aandacht en kunnen de pedagogisch medewerkers beurtelings lunchen. Gedurende deze slaap- en lunchtijd is het mogelijk dat minder pm-ers worden ingezet dan volgens de pedagogisch medewerker/kindratio is vereist. Dit mag nooit langer dan maximaal 2 uur.
- Vóór 09.30 uur en na 16.30 uur mag de afwijking van de pedagogisch medewerker/kindratio niet langer duren dan anderhalf uur aaneengesloten.

Op één dag mag er maximaal 3 uur tijdelijk minder pm-ers ingezet worden. Minimaal de helft van het aantal benodigde pm-ers moet aanwezig zijn tijdens die 3 uur. Deze 3 uur kan dag verschillend worden ingezet, afhankelijk van het aantal aanwezige kinderen. Dit kan inhouden dat de pm-ers op een dag meer werken dan 8 uur. Op de 'klokkenlijst' bij de lokalen staat aangegeven wanneer wij afwijken. Hierop staat een overzicht op welke dagen en op welke tijden wij afwijken van de norm. De drie-uursregeling, waarin kinderopvangorganisaties minder beroepskrachten mogen inzetten, moet precies worden vastgelegd.

De regels voor Kiekeboe zijn:

Wij houden ons aan de regel dat wij maximaal 3 uur per dag mogen afwijken van de leidster - kindratio. Wij kunnen niet vast aangeven welke tijdvakken dit zijn omdat wij veel kinderen hebben die flexibele contracten hebben en dus iedere week andere uren en dagen komen.

We hebben dit besproken met de GGD.

Gedurende de reguliere schoolweken kan voor de buitenschoolse opvang ten hoogste een half uur per dag minder pm-ers worden ingezet dan volgens de beroepskracht-kind-ratio is vereist. In dit half uur moet minimaal de helft van het aantal benodigde pm-ers aanwezig zijn. Beslaat de opvang van de kinderen de gehele dag, bijvoorbeeld tijdens vakanties, dan geldt de regel van de beroepskracht kind ratio hetzelfde als bij de hele dagopvang.

3.10 Toegangsbeveiliging

De deuren van het babyhuis en het peuterhuis zijn dicht en kunnen van buiten alleen geopend worden met een sleutel. Ouders bellen aan en de pm-er die binnen is opent de deur. De vroege dienst is het eerste half uur alleen in het babyhuis aanwezig, daarna komt haar collega. Met sluitingstijd is de late dienst het laatste half uur alleen in het gebouw.

3.11 Extra dag(delen)

Indien ouders dit wensen dan kan er een verzoek tot het afnemen van een extra dag(deel) worden ingediend. Indien het gaat om incidenteel een dag extra dan kan dit aangevraagd worden bij de manager via de mail. Als het gaat om structureel een extra dag dan kan dit worden aangevraagd via het hoofdkantoor.

Indien er geen plek is op de eigen stamgroep kan er eventueel ook een extra dag(deel) worden afgenomen op één andere stamgroep dan de eigen stamgroep. Ouders dienen hiervoor wel vooraf schriftelijk toestemming te verlenen.

3.12 Medische hulp

Er zijn altijd één of meerdere pm-ers aanwezig, die opgeleid zijn tot bedrijfshulpverlener (BHV). De BHV-er volgt elk jaar een herhalingscursus. Daarnaast hebben pm-ers een speciaal kinder-EHBO diploma. De kinder-EHBO cursus wordt elke 2 jaar herhaald.

Indien consultatie door een arts voor een kind nodig is dan nemen we contact op met de ouders. Soms kan het noodzakelijk zijn om direct medische hulp in te roepen. In die gevallen bellen we 112. Uiteraard bellen wij de ouders dan zo snel mogelijk.

3.13 Voertaal

In ons kindercentrum is de voertaal Nederlands. Het beheersen van de Nederlandse taal is de eerste stap naar een succesvolle (school)loopbaan. In onze kinderverblijven wordt door alle beroepskrachten en beroepskrachten in opleiding Nederlands gesproken en wordt een zo omvangrijk mogelijk en goed taalaanbod gerealiseerd.

4 Zorg en verzorging

4.1 Wennen

De eerste dagen op een kinderverblijf zijn altijd spannend. Zowel kinderen als ouders moeten wennen en vertrouwd raken aan een nieuwe situatie: het kinderverblijf, een dagritme, de pm-ers en de groepsgenootjes. Dit is de basis voor het kind om zich emotioneel veilig te gaan voelen en zijn nieuwe omgeving verder te ontdekken. Daarom nemen we voor dit wenproces rustig de tijd.

We nodigen de ouders en het kind uit om kennis te maken tijdens een intakegesprek. Hierin bespreken we het dagritme en de individuele behoeften van het kind. Tijdens dit intakegesprek worden er afspraken gemaakt over het wennen en de wendagen. Als de beroepskracht-kind-ratio dit toelaat kan een kind komen wennen voor de officiële plaatsingsdatum (twee dagdelen voor dat het contract ingaat, indien nodig, de rest binnen het contract). De pm-ers van de groep zorgen ervoor dat er altijd extra tijd en aandacht is voor het nieuwe kind en voor de ouders. Vanaf de ingangsdatum van het contract zijn kinderen op de afgenomen dagen welkom.

Wennen bij doorstroming naar een andere groep Als een kind overgaat naar een andere groep, besteden we daar tijd en aandacht aan, zodat het kind rustig kan wennen. Eerst gaat het kind af en toe spelen op de nieuwe groep en als dat goed gaat, eet hij een paar keer mee en/of slaapt er al een keertje. Zo bouwen wij het wennen op tot aan de overgangsdatum. Bij dit wenproces houden we rekening met de persoonlijke behoefte en het ontwikkelingsniveau van het kind. Bij het wennen in een nieuwe groep kan het juist fijn zijn voor kinderen als ze samen met een vriendje gaan wennen.

Indien er meerdere kinderen tegelijkertijd over gaan naar dezelfde groep wordt hier bewust rekening mee gehouden bij het maken van de wenaafspraken. Als peuters overgaan naar de bso vindt er ook een wenperiode plaats door het kind in de middag een uurtje mee te laten spelen bij de bso.

De pm-ers van de oude groep en de nieuwe groep van het kind maken samen afspraken over de wendagen. Er worden 2 en zo nodig meerdere wenaafspraken gepland voorafgaand aan de daadwerkelijke overgang naar de nieuwe groep. Meestal is dit zo'n 1 tot 2 weken voorafgaand aan de overgang naar de nieuwe groep. Bijvoorbeeld: De eerste wendag bestaat uit enkele uurtjes spelen op de nieuwe groep, de tweede wendag komt daar mee-eten en/of slapen op de groep bij, en de derde wendag is een volle dag. Het wennen wordt afgestemd op de behoefte van het kind.

Ouders worden vooraf geïnformeerd op welke dagen en op welke manier hun kind gaat wennen op de nieuwe groep. Er wordt ook een overgangsgesprek met ouders en pm-ers (oude en nieuwe mentor) gepland. Na dit gesprek gaat het kindje pas over naar de volgende groep.

4.2 Persoonlijke spullen

Elk kind heeft bij ons een eigen opbergplek (bijv. een bakje of eigen tasje). Hierin bewaren we zijn persoonlijke spullen, zoals een setje schone kleren, knutselwerkjes of een eigen knuffeltje.

Kinderen mogen eigen speelgoed in bijzondere gevallen meenemen. Het is aan de pedagogisch medewerker om te bepalen of het kind ook met zijn eigen speelgoed mag spelen. De Droomplaats is niet aansprakelijk voor vermissing of beschadiging.

Het dragen van sieraden door kinderen onder de 4 jaar raden wij sterk af. Wij zijn niet verantwoordelijk voor mogelijk letsel ten gevolge hiervan. Ook voor beschadiging of verlies kan De Droomplaats niet aansprakelijk worden gesteld.

U kunt uw buggy of autostoeltje meenemen naar onze locatie. Indien u deze achter wilt laten, kunt u deze in de schuur achterlaten. U dient de buggy wel zelf op te klappen zodat er voor iedereen ruimte is. Wij zijn niet verantwoordelijk voor beschadiging en/of diefstal.

4.3 Dagritme kinderdagverblijf

Wij houden globaal een dagritme aan, met dagelijks terugkerende activiteiten en rituelen. Dit biedt kinderen emotionele veiligheid: het ritme is voorspelbaar en daarmee ook vertrouwd. De kinderen weten wat er gaat gebeuren en kunnen hierop anticiperen. Het ritme van activiteiten is niet gebonden aan de klok. Dat wil zeggen dat de vaste activiteiten niet iedere dag op precies hetzelfde tijdstip hoeven plaats te vinden; de volgorde is wel altijd hetzelfde. Het gekozen moment is afhankelijk van de behoefte van het kind en van de groep. Zo kan een kind dat al eerder moe is eerder naar bed, een kind dat dorst heeft iets te drinken krijgen, en als de kinderen nog lekker met een activiteit bezig zijn stellen we de lunch wat uit. Naast dit voor kinderen vertrouwde ritme bieden we ook altijd activiteiten aan, die met de kinderen samen bedacht worden. We handelen kindvolgend en hebben heel veel aandacht voor kansen grijpen. Hiermee bedoelen we dat we ingaan op spel wat er vanuit de kinderen ontstaat. Dit maakt van de dag een rustig geheel waarin voor kinderen ruimte en vertrouwen is om ontdekkend te spelen en dus te leren.

Tussen 7:00-8:45 uur worden de meeste kinderen gebracht.

De kinderen mogen de hele dag gebracht en gehaald worden, maar in het belang van de rust op de groep gaat de voorkeur uit naar brengen voor 9:30 uur en ophalen na 16:00 uur. Als het kind na 9:30

uur wordt gebracht of voor 16:00 uur wordt ophaalt, dan is het wel belangrijk om dit van te voren door te geven aan de pm-ers van de groep. In de ochtend tussen half 7 en half 8 worden de kinderen tot 4 jaar opgevangen in het babyhuis door de pm-ers. De ouders bespreken eventuele bijzonderheden met hen en brengen zelf de jaszjes en andere spullen van hun kind naar de groep. Er wordt afscheid genomen en de pm-ers zwaaien de ouders uit samen met de kinderen. De kinderen hebben nu vrije tijd en kiezen waarmee zij willen spelen. De pm-er biedt hierbij een speelmateriaal of knutselwerkje aan op de tafel. Wanneer de (cluster) collega's beginnen, gaan alle kinderen naar hun eigen groep.

Het fruitmoment

De pm-ers maken in de groep het verse fruit klaar. De kinderen mogen hieraan meehelpen. De kinderen gaan aan tafel zitten en mogen zelf een stukje fruit pakken van een schaal of krijgen dit in een bakje. Voor de allerkleinsten wordt er een vers fruithapje of groentehapje gemaakt met een staafmixer. Hierbij wordt water of thee gedronken.

Na het fruit eten gaan ze even naar het toilet of krijgen een schone luier. De kinderen gaan naar buiten, spelen in de hal en doen een activiteit. We bieden vanuit ons VE programma Puk uitdagende educatieve activiteiten aan. Eens per week komt onze dansdocent met elke groep apart dansen over het betreffende VE thema.

Jonge baby's hebben nog hun eigen ritme van voeden, slapen, spelen en verschonen. Dit ritme houden we zoveel mogelijk aan. Langzamerhand zullen de baby's steeds meer meegaan in het ritme van de grotere kinderen. Natuurlijk stemmen we dit goed af met de ouders.

De lunch

Eten en drinken met kinderen is een sociale activiteit. Wij dekken de tafel en bieden de kinderen op een ontspannen manier eten en drinken aan. Ook stimuleren wij de kinderen zoveel mogelijk afwisselend te eten (hartig en zoet). Wij bieden 3 per week een warme maaltijd aan en dagelijks groente. Het maandmenu hangt in de hal.

Wij eten, praten en luisteren samen met de groep. Op deze manier is het eten niet alleen erg gezellig, maar leren de kinderen van en met elkaar. Bijvoorbeeld hoe je een vork vasthoudt of zelf je boterham smeert. Heeft een kind tussendoor dorst, dan wordt er extra's drinken aangeboden of kunnen dit zelf uit de kraan of waterkan pakken.

Naarmate kinderen zich verder ontwikkelen leren ze hun voorkeur uit te spreken voor bepaald beleg of drinken. We geven ze de gelegenheid zoveel mogelijk zelfstandig te eten, zelf hun beleg te kiezen en als het even kan zelf hun boterham klaar te maken. Wij streven ernaar om kinderen vanaf 2 ½ jaar zelf hun brood te laten smeren. Dat stimuleert hun zelfstandigheid, vergroot hun zelfvertrouwen en bevordert het plezier tijdens de maaltijd. Wil een kind niet eten of drinken, dan gaan we de strijd niet aan. We zullen het wel stimuleren en nagaan waarom een kind het niet wil. Als het eten of drinken een dagelijks terugkerend probleem wordt, zullen we samen met de ouders naar een oplossing zoeken. Hebben ouders bepaalde voedingswensen voor hun kind vanwege een dieet of om culturele of religieuze redenen, dan houden we daar zoveel mogelijk rekening mee. Na het eten gaan de kinderen zelf hun de handen en gezichten schoonmaken met een washand.

In het hitteprotocol is opgenomen dat de warme maaltijd vervangen wordt door een broodmaaltijd en dat er meer drinkmomenten worden aangeboden.

Slapen of vrij spelen.

De baby's slapen volgens hun eigen ritme in de slaapkamer in een eigen bedje. De dreumesen slapen op een stretcher in hun eigen groep. Degene die niet meer slapen mogen gaan spelen in het peuterlokaal. De peuters die daar behoefte aan hebben slapen in het dreumeslokaal. De kinderen die niet slapen gaan in deze tijd vrij spelen. Dit wordt door de pm-ers per kind bekeken en besproken met de ouders. Als een kind wakker wordt dan gaat hij na het aankleden spelen in de peutergroep.

Tussendoortje.

Als de kinderen weer uit bed zijn, gaan we opnieuw aan tafel en drinken samen wat en eten er een tussendoortje zoals; yoghurt, cracker, maiswafel of ontbijtkoek. We houden hierbij de richtlijnen van het voedingscentrum aan. Voor de kinderen die laat worden opgehaald wordt er om 17.30 uur nog een tussendoortje gegeven zoals; soepstengel, cracker of kaakje. Bij de tussendoortjes wordt er lauwe thee of water aangeboden.

Na het tussendoortje gaan ze even naar het toilet of krijgen een schone luier. De kinderen gaan naar buiten of spelen in hun eigen lokaal en doen een activiteit.

Tussen 17.00 en 18.30 uur worden de kinderen opgehaald.

De kinderen blijven zolang mogelijk op hun eigen groepen, aan het eind van de dag kan het voorkomen dat de groepen samenvoegen of spelen nog even buiten. Tegen sluiting, wanneer er minder kinderen zijn, voegen de dreumesen en peuters weer samen in de dreumesgroep. De baby's blijven altijd op de babygroep. De vertrouwde pm-er gaat dan natuurlijk mee naar de andere groep. De ouders krijgen de overdracht over hoe hun kind de dag bij ons heeft doorgebracht. De pm-ers die vroeg zijn begonnen bespreken de bijzonderheden van de kinderen aan hun collega's zodat er een compleet overdracht gegeven kan worden aan de ouders.

Wij verwachten van de ouders dat zij hun kind brengen en ophalen binnen de opvangtijden die zij met ons hebben afgesproken.

4.4 Dagritme buitenschoolse opvang

Wij bieden bso aan voor de kinderen die op ons kinderdagverblijf zijn geweest en naar basisschool Park 16hoven gaan. De buitenschoolse opvang kinderen worden bij Park 16hoven opgehaald door de pm-er. Met de fiets of lopend komen zij naar Buitengewoon. Zij drinken en eten buiten iets aan de tafel die overdekt is en bespreken dan welke activiteiten ze gaan ondernemen. Hiervoor maken wij gebruik van een keuzebord met daarop de hoekjes die Buitengewoon biedt en foto's van de kinderen. U kunt hierbij denken aan bouwen, tikkertje, voetballen, maar ook lezen, knutselen en fietsen. De pm-ers houden binnen en buiten toezicht op de kinderen die vrij spelen. Zij stimuleert de kinderen toe spelen en doet zelf actief mee.

Om half 5 is het fruitmoment waarbij al de kinderen weer bij elkaar komen in hun eigen ruimte. Er worden verschillende soorten fruit en rauwkost aangeboden. Als een kind zijn verjaardag wil vieren dan is er samen met de jarige en enkele vriendjes een gezonde traktatie gemaakt die bij het fruitmoment wordt opgegeten. De kinderen kunnen tussendoor zelf water drinken uit de kraan. Het fruitmoment is tevens een rustmoment waarbij de pm-er en de kinderen in gesprek gaan met elkaar.

Na het fruit gaan de kinderen weer verder met wat zij vaak al aan het doen waren en worden opgehaald.

Het is mogelijk om op de bso huiswerk te maken. De pm-ers creëert een rustig plekje en waar het kind rustig aan zijn huiswerk kan werken.

In de vakanties werken wij met een programma. Meestal hebben we een week met elke dag een eigen programma. Kinderen worden meer gestimuleerd (dan tijdens schoolweken) om mee te doen aan de activiteiten maar niet gedwongen. Wij proberen het programma zo aantrekkelijk mogelijk te maken zodat de kinderen mee willen doen. Dit doen wij door in te spelen op hun interesses, activiteiten te evalueren en door de kinderen inspraak te geven. De activiteiten worden gedurende de hele dag aangeboden met zoveel mogelijk variatie wat betreft binnen-, buiten-, knutsel- en actieve activiteiten. Elke week is er minimaal één uitje met de Stint *. We gaan op stap met de kinderen om ze met nog meer verschillende activiteiten kennis te maken. Met de bso van andere locaties van De Droomplaats maken we afspraken om met elkaar ergens naar toe te gaan of we gaan bij elkaar langs. Ook vinden wij het belangrijk dat de kinderen graag naar de opvang gaan en leuke uitstapjes dragen daaraan bij. Er kan een verdeling voor de uitjes gemaakt worden voor de oudere en/of jongere kinderen.

Het eten en drinken bij de vakantieopvang wordt gevolgd volgens het maandmenu. Maar naar aanleiding van een bepaald thema kan er iets anders gegeten worden wat dan vaak door de kinderen zelf wordt klaargemaakt.

4.5 Traktaties

Wij vinden dat we als kinderdagverblijf een voorbeeldfunctie hebben en willen het snoepen zoveel mogelijk beperken, daarom laten we de snoeptraktatie op het kinderdagverblijf achterwege. Traktaties worden in plaats van ons tussendoortje gegeven. Op die manier valt een traktatie samen met een eetmoment en vormt de traktatie geen extra aanslag op de tanden. Wanneer uw kind wil trakteren, overleg dan met de pm-ers over een verantwoorde traktatie en een geschikte dag.

Wat is een verantwoorde traktatie?

De traktatie moet in verhouding zijn van ons tussendoortje en aangepast zijn naar de leeftijdsgroep. U kunt er iets leuks van maken door het op een leuke schaal te presenteren. Ingewikkelde traktaties zijn echt niet nodig. Het gebruik van prikkertjes zoveel mogelijk beperken omdat deze gevaar kunnen opleveren voor onze kinderen. Suggesties zijn; stukjes worst of kaas (gescheiden aanbieden), stukjes groenten, soepstengel, doosje rozijntjes of fruit. Suggesties kunt u vinden in ons traktatieboekje, deze kunt u vinden op de locaties.

Mocht het toch gebeuren dat er een ongezonde of een te grote traktatie wordt meegebracht dan kan het zijn dat deze traktatie (of een deel ervan) weer wordt teruggegeven aan de ouders, want hier zijn immers van te voren afspraken over gemaakt.

De bso kinderen mogen in overleg met ouders de traktatie zelf maken op de opvang. Het jarige kind en de pm-er bespreken welke traktatie ze willen maken, indien nodig doen zij boodschappen en maken de traktatie samen met vrienden en/of vriendinnen.

4.6 Verschonen en zindelijk worden

Wij gebruiken het luiermerk Pampers. Mocht u de voorkeur geven aan een ander merk, geef dit dan door op de locatie. U dient er zelf voor te zorgen dat aan het begin van de opvangdag 5 luiers in het opvangmandje van uw kind liggen. Dit geldt ook voor de billendoekjes.

Met name bij baby's is het verschonen ook een moment van individuele aandacht en een gezellig onderonsje. De pm-er benoemt wat ze gaat doen, laat het kind helpen bij het uitkleden en speelt bijvoorbeeld een kietelspelletje. Zo wordt ook tijdens het verschoonmoment emotionele veiligheid geboden en de ontwikkeling gestimuleerd.

De pm-ers zorgen ervoor dat de kinderen die al zindelijk zijn op meerdere momenten naar het toilet gaan. De kinderen die nog niet zindelijk zijn maken we vertrouwd met het plassen op het toilet. Ze zien dat de andere kinderen gaan plassen en willen zelf ook gaan oefenen met plassen op het toilet. Ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen manier en in zijn eigen tempo en dat geldt ook voor zindelijk worden. Een kind wordt zindelijk wanneer het daaraan toe is. Sommige kinderen geven dit zelf aan en anderen worden gestimuleerd door andere kinderen. Zindelijk worden gaat zo vaak spelenderwijs. Als de nog niet zindelijke kinderen iets op het toilet doen dan belonen we ze met woorden of een aai over de bol. Zindelijkheidsstraining moet leuk zijn en kinderen mogen trots zijn als het lukt. Wij laten duidelijk in woorden en uitdrukking blijken dat we trots op ze zijn en als het fout gaat dan worden we nooit boos. We proberen het gewoon opnieuw.

De samenwerking met de ouders is erg belangrijk. We spreken af wanneer de ouders thuis en wij op het dagverblijf starten en de ouders nemen dan extra kleding mee. Als blijkt dat het voor het kind toch nog te moeilijk is dan gebeurt het een heel enkel keertje dat we stoppen met de training en het dan na een paar maanden gewoon opnieuw proberen.

Persoonlijke hygiëne van het kind en de medewerker zijn van groot belang: hygiëne is een voorwaarde om het kind de kans te geven om zich ongestoord te ontwikkelen. Ook dat is de taak van de pm-ers. Bijvoorbeeld door kinderen de gewoonte aan te leren om handen te wassen na het plassen en door zelf de hygiëneprotocollen rondom het verschonen te volgen.

De bso kinderen maken gebruik van de toiletjes in de natte ruimte die gedeeld wordt met de peuters. De +7 kinderen maken gebruik van één groot toilet in de personeel toiletruimte.

4.7 Slapen

Kinderen verwerken alle opgedane ervaringen tijdens de slaap. Door herkenbare rituelen en aandacht, die dagelijks terugkeren, bereiden we ze voor op het naar bed gaan. Bijvoorbeeld door een slaapliedje te zingen of voor te lezen.

De (jonge) baby's hebben een eigen slaapritme. Tijdens het intakegesprek overleggen we met de ouders hoe het slaapritme van dit kind verloopt en houden daar rekening mee. Geleidelijk aan zullen de kinderen steeds meer toegroeien naar het dagritme van de groep; dat doen ze in hun eigen tempo.

De slaapbehoefte en daardoor het slaapritme kunnen op het kinderverblijf anders zijn dan thuis door de hoeveelheid indrukken die het kind opdoet op het kinderverblijf.

Wanneer wij of de ouders denken dat een kind er aan toe is om op te blijven, overleggen we dit tijdens de overdracht of in een oudergesprek. Voor kinderen die niet meer overdag slapen, lassen we

een rustmoment in als ze dit nodig hebben. Zo kunnen ze even bijkomen van de dagelijkse gebeurtenissen.

4.8 Veilig slapen

Ons beleid met betrekking tot veilig slapen wordt met de ouders in het intakegesprek besproken.

Wij leggen baby's altijd op de rug te slapen, nooit op de buik of de zij.

Een baby op de buik te slapen leggen maakt het risico van wiegendood wel vier tot vijfmaal groter dan gemiddeld. Wanneer de baby tijdens het slapen op de buik is 'gerold', wordt deze baby door de pm-er weer 'teruggedraaid' op de rug. Terugdraaien hoeft niet meer bij een oudere baby, die gezond, in goede conditie, motorisch goed ontwikkeld is én zich probleemloos om en erbij om kan draaien.

De ouders kunnen schriftelijk toestemming geven om hun kind op de opvang, op de buik te laten slapen.

Een baby wordt alleen ingebakerd op medische indicatie omdat dan inbakeren kan wenselijk zijn. Ouders dienen dan een schriftelijke verklaring van hun medische specialist te overleggen aan de manager. Een kopie hiervan wordt bewaard bij de kindgegevens. Een goede instructie met betrekking tot de juiste manier van inbakeren dient dan gegeven te worden door de behandelend arts c.q. verpleegkundige aan de pm-er.

De slaapruintes worden gemonitord op co2 door middel van melders. De temperatuur proberen wij te houden tussen de 18 en 20 graden Celsius. In de zomer is dit soms moeilijk en maken we gebruik van een ventilator.

Toezicht bij slapende baby's

Telkens als een kind naar bed wordt gebracht, worden ook de andere kinderen in de bedjes gecontroleerd. In ieder geval wordt er iedere 15 minuten gecontroleerd op alle slapende kinderen.

De allerkleinsten kunnen slapen op de groep in wiegjes.

Buiten slapen: Naast het binnen slapen in de slaapkamers en op de groep, wordt er ook soms buiten geslapen. De ervaring heeft geleerd dat buiten slapen gezond is voor kinderen. Een kind ademt de frisse buitenlucht in en dit is goed voor de longen. Tevens wordt er weerstand opgebouwd door vitamine D, die onder invloed van zonlicht in het lichaam wordt aangemaakt. De natuur kan heel rustgevend zijn. Denk maar aan de fluitende vogeltjes en ritselende bladeren. Word je er zelf al helemaal zen van? Je baby dus ook. Het kan ervoor zorgen dat je baby sneller in slaap valt en ook dieper slaapt.

Wij slapen buiten met de baby's in een kinderwagen (soms een eigen wagen), campingbedje of een wiegje van de groep (afhankelijk van het weer). Er wordt altijd gezorgd dat we de kindjes altijd kunnen zien en horen, dat er onbelemmerd voldoende frisse lucht in de wagen en bedjes kan stromen. Natuurlijk houden we rekening met het weer.

4.9 Zieke kinderen

Een ziek kind voelt zich thuis het prettigst; wij kunnen het zieke kind veelal niet de extra zorg en aandacht geven die het nodig heeft. Wij meten geen koorts op, als een kind zich duidelijk niet lekker voelt of verhoging lijkt te hebben, nemen we contact op met de ouders om te overleggen. In

uitzonderingsgevallen, in overleg met de ouders, doen wij wel de koorts meten als een kind door een aandoening of medische behandeling extra kwetsbaar is voor een bepaalde ziekte.

Mocht uw kind de locatie niet bezoeken door ziekte of andere reden, meldt dit dan voor 9.15 uur.

Op een enkele uitzondering na, kan een kind met een besmettelijke ziekte gewoon komen. Om te bepalen bij welke ziekte en hoe lang een kind eventueel beter thuis kan blijven, houden wij ons aan de richtlijnen van de GGD. Wij vinden het belangrijk te weten óf en om welke besmettelijke ziekte het gaat vanwege onze meldingsplicht aan de GGD. Bovendien kunnen wij dan de andere ouders van het kinderverblijf op de hoogte stellen; vooral voor zwangere ouders is dit van belang. Als kinderen op ons kinderverblijf een besmettelijke ziekte hebben (of als er hoofdluis heerst op ons kinderverblijf), dan vermelden wij dat met een brief op de deur van de groep alsook met een berichtje via WhatsApp. Voor meer informatie kunnen ouders terecht bij de manager van ons kinderverblijf.

Wij vragen u ons te melden als u niet (of uitgesteld) deelneemt aan het vaccinatieprogramma. Op het moment dat er een besmettelijke ziekte is die wellicht gemeld dient te worden, is het voor ons belangrijk om te weten of wij kinderen opvangen die niet ingeënt zijn.

4.10 Medicijnen

Ouders kunnen aan ons vragen om hun kind bepaalde geneesmiddelen toe te dienen. Dit kunnen geneesmiddelen zijn die door de huisarts of specialist zijn voorgeschreven en dus 'op recept' en op naam van het kind zijn verkregen. Daarnaast geldt dit ook voor sommige (homeopathische) zelfzorgmiddelen, die niet 'op recept' verkregen zijn, bij apotheker en drogist. Wij kunnen alleen aan dit verzoek voldoen als het middel in de originele verpakking met originele (geen kopie) bijsluiter wordt aangeleverd óf als op het middel of op de verpakking staat aangegeven hoe het middel moet worden toegediend. Bovendien vragen we van ouders om een verklaring medicijntoediening in te vullen.

Paracetamol en overige koortsverlagende zelfzorgmiddelen vormen hierop een uitzondering. Koorts is een natuurlijke reactie van het lichaam ten aanzien van een virus/infectie. Door het gebruik van paracetamol wordt deze reactie onderdrukt. Bovendien kan door het gebruik van paracetamol een allergische reactie optreden (huiduitslag, galbulten). Wij verzoeken ouders met klem het te melden indien zij hun kind 's ochtend thuis paracetamol hebben gegeven. Dit in verband met de risico's die kunnen ontstaan als de koorts ineens omhoog schiet als de paracetamol is uitgewerkt.

Hoestdrank geven we niet aan kinderen tot 2 jaar in verband met een verhoogde kans op wiegendood.

5 Seksuele ontwikkeling

In de babytijd neemt de lichamelijke ontwikkeling een belangrijke plaats in. De baby groeit niet alleen, maar leert ook zijn eigen lichaam ervaren. Via de huid ervaart een baby zo dat het prettig is om over zijn rug gekriebeld te worden. Maar ook met zijn handen en mond ontdekt hij zijn eigen lichaam. Dreumesen worden zich zo geleidelijk aan meer bewust van hun eigen lichaam: tijdens het verschonen en bloot zijn ontdekken kinderen hun geslachtsdelen, net zoals ze andere lichaamsdelen als handen en voeten ontdekken. Het aanraken van hun geslachtsdelen kan een prettig gevoel geven,

waardoor sommige kinderen het vaker zullen gaan doen. Wij vinden het dan ook belangrijk dat kinderen de ruimte krijgen voor hun seksuele ontwikkeling en willen dit begeleiden in een veilig klimaat. Wij keuren seksueel gedrag niet af, maar we begrenzen het waar nodig: we leren kinderen wanneer en waar het wel en niet kan. Als kinderen hun geslachtsdelen aanraken, geven wij aan dat dit iets is wat je doet als je even alleen bent of in je eigen bed tijdens het rusten.

Peuters en kleuters kunnen heel nieuwsgierig zijn naar hun lijfje en dat van anderen. Ze worden zich bewust van de lichamelijke verschillen tussen jongens en meisjes. Wij zien dan ook dat kinderen in die leeftijdsfase dit gaan benoemen: "Zij heeft geen piemeltje, ik wel en papa ook". Wij vinden het goed dat kinderen dit doen en bevestigen ze hierin. We benoemen de geslachtsdelen, bijvoorbeeld tijdens het verschonen. Ook dit helpt mee in het ontdekken van het eigen lichaam.

'Doktertje' spelen en 'vader & moedertje' zijn favoriet in de peuterleeftijd. Deze spelletjes zijn een normaal onderdeel van de seksuele ontwikkeling. We verbieden het niet maar kunnen er wel regels aan stellen en begrenzen. Bijvoorbeeld dat we voorzichtig met elkaar moeten zijn, en dat je 'nee' mag zeggen als je iets niet prettig vindt. De pm-er heeft hierin een observerende taak zodat zij weet wat er bij de kinderen speelt.

Voor de benaming van de geslachtsdelen worden de gangbare benamingen gebruikt en/of wordt aangesloten bij het woord dat het kind thuis heeft meegekregen. Doktertje spelen mag maar alleen met kleren aan, dit wordt begrensd indien nodig.

Vanaf een jaar of 6 lijken kinderen minder interesse te hebben voor seksualiteit. Ze stellen minder vragen en tonen minder openlijke belangstelling voor elkaars lichaam. De ontwikkeling gaat wel gewoon door; er gebeurt nu veel meer buiten het gezichtsveld van de volwassenen. Schaamte begint een rol te spelen. De eerste verliefdheden ontstaan. Die kunnen heftige gevoelens teweegbrengen zonder dat daar seksuele gevoelens aan gekoppeld hoeven te worden. We vinden het belangrijk om open over seksualiteit te praten met kinderen, kinderen serieus te nemen en ze duidelijk antwoord op hun vragen te geven. Daarnaast willen we kinderen meegeven dat het belangrijk is om eigen grenzen aan te geven en rekening te houden met grenzen van andere kinderen.

Vanaf een jaar of 8 worden de gevoelens van verliefdheid intenser. De gevoelens van verliefdheid en lichamelijk contact worden nu ook meer aan elkaar gekoppeld. De verliefden zoeken elkaars aanwezigheid op en gaan bijvoorbeeld tegen elkaar aan zitten of lopen hand in hand. De seksuele voorkeur wordt met voorzichtige stappen verkend, hoewel dit een lang proces is. In deze leeftijdsfase worden vaak grapjes over 'homo's' gemaakt. Wij accepteren dit niet, maar gaan hierover in gesprek. Soms kunnen lichamelijke spelletjes tussen kinderen te ver gaan.

We spreken van seksueel grensoverschrijdend gedrag als er sprake is van dwang, manipulatie, seksuele handelingen die pijn doen en/of wanneer er sprake is van een groot leeftijdsverschil. Wij hanteren hiervoor het protocol grensoverschrijdend gedrag.

We maken geen foto's of filmopnamen van blote kinderen.

6 Activiteitenaanbod

Wij bieden kinderopvang die bijdraagt aan de ontplooiing en ontwikkeling van kinderen in een speciaal voor kinderen aangepaste omgeving waarbij een huiselijke, vertrouwde, veilige sfeer de

leidraad is. De individuele ontwikkeling van uw kind staat centraal: in eigen tempo en op eigen niveau stimuleren we de persoonlijke en sociale ontwikkeling en is er aandacht voor de waarden en normen van onze samenleving binnen het activiteiten aanbod.

6.1 Voorschoolse Educatie (VE)

Op onze kinderdagverblijven wordt gewerkt met een educatief programma dat ervoor kan zorgen dat er een aanbod op maat is. Dit betekent dat een kind extra ondersteund, gestimuleerd of uitgedaagd wordt. Wij maken gebruik van het programma Uk&Puk. Ons uitgangspunt daarbij is: spelen is leren!

Uk&Puk bestaat uit allerlei activiteiten rondom verschillende thema's. De thema's zijn zo gekozen dat ze dicht bij de belevingswereld van de kinderen staan. Puk (een pop) speelt vaak een belangrijke rol bij activiteiten. Puk is een vertrouwd figuur voor de kinderen, een speelkameraadje en zij kunnen zich identificeren met Puk. Zij durven aan hem hun fantasieën, ideeën, gedachten en gevoelens te vertellen.

De stimulering is voor een baby natuurlijk anders als voor een peuter. Voor baby's zullen wij ervaring op laten doen (we laten de baby aan een kledingstuk voelen), de dreumes breidt de ervaring uit en oefent (speelt met kleding, kijkt naar eigen kleding, benoemd de kledingstukken en probeert (met hulp) aan en uit te kleden, de peuter weet zich uit- en aan te kleden en breidt de vaardigheid ook nog uit (praat met anderen over zijn/haar kleding). De zelfstandigheid wordt hierdoor gestimuleerd. De thema's worden uitgevoerd door middel van activiteiten te creëren, door een themahoek in te richten, voorbereiding en planning voor elke specifieke activiteit. Maar ook in de dagelijkse routines (buitenspelen, de verzorging, aan tafel, enz.) wordt het thema voortgezet.

Wij werken volgens vaste thema's. De ontwikkelingsgebieden zijn:

Spraak en taal	Samen praten is heel belangrijk. De pm-ers praten met de kinderen en lezen voor. Wij gebruiken daar woordenlijsten vanuit het programma voor. Ieder thema heeft een woordenlijst. De verstandelijke ontwikkeling groeit.
Rekenen	U denkt wellicht rekenen? Het gaat hier om ruimtelijk begrip. Hoog-laag, veraf-dichtbij, kleuren sorteren is ook rekenen! Zo ook: passen mijn schoenen? Waar rolt de bal heen, kan ik die nog pakken? De verstandelijke ontwikkeling groeit.
Motoriek	Dit heeft alles te maken met voelen, kijken, luisteren, proeven, ruiken en bewegen: van rennen tot met een potlood goed kunnen vasthouden.
Sociaal- Emotioneel	Hoe kinderen met zichzelf en anderen omgaan, wordt de sociale ontwikkeling genoemd. Wij stimuleren het kind bijvoorbeeld om een ander kind te helpen, keuzes te maken of iets te laten zien of te vertellen. Samen spelen leidt tot samenwerken. Het gevoelsleven ontwikkelt zich, het besef van goed en kwaad wordt steeds sterker. Ze leren geleidelijk aan meer betrokken te zijn op anderen.

De vaste thema's zijn:

Knuffels	week	2	tot en met	6
Hatsjoe	week	7	tot en met	11

Ik en mijn familie	week	12	tot en met	16
Eet smakelijk	week	17	tot en met	21
Oef wat warm	week	22	tot en met	26
Welkom Puk/ik ben bijna 4	week	27	tot en met	31
Dit ben ik	week	32	tot en met	36
Reuzen en kabouters	week	37	tot en met	41
Regen	week	42	tot en met	46
Wat heb jij aan vandaag	week	47	tot en met	52

In de 5e week wordt het nieuwe thema voorbereid en het oude geëvalueerd in het werkoverleg van de groep:

Met een breed aanbod van activiteiten binnen de thema's dagen we kinderen uit om allerlei vaardigheden te ontwikkelen in de grote groep, maar ook in een kleine groep of zelf individueel. Spelenderwijs, op vrijwillige basis en altijd met groot plezier komen sociale vaardigheden, cognitieve en motorische vaardigheden, fantasie en creativiteit aan bod. Het spelmateriaal is uitdagend, fantasierijk en past bij het ontwikkelingsniveau. We wisselen het speelgoed en de materialen binnen het thema, zodat het uitdagend blijft voor de kinderen.

6.2 Opbrengst Gericht Werken.

Kinderen zijn kleine onderzoekers. Ieder kind wil graag leren(=spelen) en ontdekken. Kinderen ontdekken dingen door te spelen. Ze bepalen hun eigen spel. Daarmee oefenen ze alle bovenstaande ontwikkelingsgebieden.

Het is onze taak om de kinderen de gelegenheid te geven om te spelen en ze zonodig bij te sturen.

De kwaliteit van Voorschoolse Educatie wordt versterkt door meer opbrengstgericht te werken. Het gaat om een doelgerichte methodische manier van werken. Niet de activiteit staat centraal maar de ontwikkeling van het kind.

Voor de pm-er is opbrengstgericht werken een werkwijze om te bepalen wat zij de kinderen moet bijbrengen of in ieder geval aanbieden en op welke behoeften van de groep en het individuele kind de begeleiding wordt afgestemd.

Het gaat om observeren, zien waar het kind staat in zijn ontwikkeling, om vervolgens te bepalen welke spelactiviteiten een kind nodig heeft. Als volgende stap wordt er geëvalueerd om te bepalen of de pm-er de juiste spelactiviteiten heeft aangeboden om het kind verder te helpen ontwikkelen. Dit kan op het individuele niveau of het groepsniveau. Vervolgens worden de activiteiten aangepast, of wordt het doel aangepast.

Iedere 5 weken bespreken de pm-ers de voortgang in de ontwikkeling van de kinderen.

We werken op Kiekeboe aan de hand van een overzicht (de zogenaamde spin) waarop alle activiteiten en thema's staan waar wij gedurende het jaar bij stil staan en activiteiten rond omheen organiseren. Daarnaast is er natuurlijk aandacht voor een aantal speciale momenten in het jaar: Moederdag, Vaderdag, Pasen, Kerstmis etc. etc.

Iedere 15 weken (na 3 thema's) maken we per groep een groepsplan voor de komende 3 thema's. Dan bepalen we waar de groepsbehoefte qua ontwikkeling naar uit gaat en passen het lokaal en spel materiaal in de groep aan de groepsdoelen.

Als een kind twee jaar wordt, nodigen wij u uit voor een oudergesprek over pedagogisch partnerschap. Er is veel onderzoek gedaan naar de samenwerking en doorgaande ontwikkelingslijn als kindercentra en ouders goed op de hoogte zijn van het ontwikkelingsaanbod en daar elkaar in aanvullen.

Dit zou opgevat kunnen worden als een schoolse manier van spelen, maar dat is echt niet de bedoeling. Het gaat vooral om kansen te creëren en te grijpen. Hiermee bedoelen we dat we subtiel de kinderen uitdagen en stimuleren om een activiteit te doen en als er al spontaan spel is, dit te volgen, begeleiden en uit te diepen. Het eerste gebeurt in het gestructureerde spel of bijvoorbeeld tijdens het eten, tijdens het ongestructureerde (vrije) spel worden kansen gegrepen.

6.3 Doorlopende ontwikkelingslijn

Wij volgen de ontwikkeling van het kind en gebruiken daar de digitale observatiemethode 'Zo doe, praat, beweeg, reken ik' voor. Als het kindje bij ons is geplaatst, wordt op een aantal vaste momenten een digitaal vragenlijst ingevuld. Deze vragen meten of het kind zich naar algemene normen voldoende ontwikkelt. Als een pm-er twijfelt, kan er vaker een vragenlijst ingevuld worden.

Het is wenselijk dat de ontwikkeling van het kind niet stagneert maar doorloopt.

Daarom doen wij een overdracht van de ontwikkeling van het kind aan het basisonderwijs en buitenschoolse opvang middels een stedelijk vastgelegd overdrachtsformulier. Bij bijzonderheden zal een zogenaamde warme overdracht (de kinderopvang maakt een afspraak met de school) gedaan worden. Er zijn met de scholen waar de meeste kinderen naar uitstromen afspraken over de doorlopende ontwikkelingslijn.

Indien er bijzonderheden in de ontwikkeling van het kind of problemen worden gesignaleerd, bespreken wij deze met de ouder en verwijzen wij ze naar passende instanties voor verdere ondersteuning.

6.4 Verschillen tussen jongens en meisjes

We spelen in op de verschillende interesses en behoeften die jongens en meisjes kunnen hebben. Die verschillen hebben deels te maken met de ontwikkeling van de hersenen. De linker hersenhelft ontwikkelt zich langzamer dan de rechter. En door de invloed van het mannelijke hormoon testosteron, verloopt dat proces bij jongens langzamer. Daarom hebben zij meer behoefte aan grof motorische bewegingen, waarbij ze letterlijk de ruimte nodig hebben. Ze kunnen al snel hun interesse verliezen bij activiteiten die een beroep doen op hun fijne motoriek. De ontwikkeling van de fijne motoriek verloopt bij meisjes sneller; daarom zal hun spanningsboog bij dergelijke activiteiten groter zijn dan bij jongens. Om dezelfde reden uiten jongens zich veelal fysiek en stoeien daarom graag met elkaar.

Deze bovenstaande vaststelling geldt niet voor alle kinderen mocht het anders zijn dan zullen wij hier oog voor hebben en zorgdragen voor genderneutraal spel.

We kijken naar het individuele kind en sluiten aan op zijn/haar behoefte ongeacht of het een jongen of een meisje is. Ieder kind krijgt de ruimte die het nodig heeft.

6.5 Plezier in doen en ontdekken

Een kind ervaart alles voor de eerste keer. We stemmen het aanbod van activiteiten en speelgoed af op de zintuiglijke en motorische ontwikkeling. Door te voelen, ruiken en horen en dit te ervaren, leert het zichzelf spelenderwijs kennen en later de wereld om zich heen. In de groep kan het kind ervaringen opdoen in een veilige omgeving, in een tempo dat bij hem past.

6.6 Vallen en opstaan

Wij geven kinderen de ruimte situaties te oefenen en ervarend te leren. Dit gebeurt soms letterlijk met vallen en opstaan. Kinderen leren zo risico's in te schatten.

De pm-er zorgt hierbij voor een veilige omgeving door toezicht te houden en tegelijkertijd de kinderen zelf dingen te laten ondernemen. Zij daagt de kinderen uit om creatief bezig te zijn en dingen uit te proberen. Geeft complimenten indien een kind hierin stappen zet. Ze speelt soms mee met de kinderen en gaat dan mee in hun fantasie.

Zie hierover ook het stukje risicovol spel bij het kopje buiten spelen.

6.7 Meer van hetzelfde

Kinderen willen soms gedurende langere tijd achter elkaar met dezelfde activiteit bezig zijn. Bijvoorbeeld de hele week in de bouwhoek, of de hele week worden voorgelezen uit hetzelfde boek. Zo vergroten ze hun concentratie en verdiepen ze hun spel. Op deze manier hebben alle ervaringen de tijd om in de hersenen te worden opgeslagen. Daarom geven we kinderen die langere tijd met dezelfde activiteit bezig willen zijn daarvoor alle gelegenheid en tijd. Indien mogelijk ruimen we het spel niet tussentijds op, zodat er steeds verder gespeeld kan worden.

6.8 Het doen telt

Voor alle kinderen geldt, dat het eindresultaat van hun activiteit niet belangrijk is, maar de weg ernaar toe. Die weg bestaat uit proberen en ervaringen opdoen, gerelateerd aan de ontwikkeling van een kind. Bij het jonge kind zou dit kunnen bestaan uit het dopen van de vingers in de verfpot of het scheuren van papier; bij een ouder kind het leren verven met kwast of knippen met een schaar. Deze succeservaringen vergroten het zelfvertrouwen en de zelfstandigheid.

6.9 Vrij spelen

Iedere dag kunnen de kinderen vrij spelen. Tekenen, bouwen, fantasiespel, met poppen en auto's enzovoorts. Ze ontwikkelen hiermee persoonlijke en sociale competenties. Kinderen kiezen zelf waarmee, hoe lang en met wie ze vrij spelen. Het speelgoed kan door een kind op verschillende manieren gebruikt worden. Om er alleen mee te spelen en te ontdekken wat je er allemaal mee kunt doen, of om er samen mee te spelen.

Niet alleen speelgoed daagt uit tot spel, maar ook vooral alledaagse gebruiksvoorwerpen en kosteloos materiaal prikkelen de fantasie. Zo wordt in het fantasiespel een eenvoudig keukenrolletje een verrekijker en de keukenhoek een winkel of restaurant.

6.10 Muziek

Muziek speelt een belangrijke rol in het dagelijkse leven op ons kinderverblijf. Zingen wordt gebruikt om dagelijkse bezigheden zoals eten, drinken, naar bed gaan te begeleiden. Een slaapliedje helpt een kind om rustig in te slapen. Een opruimlied helpt om het opruimen aan te kondigen en te begeleiden,

een liedje aan tafel laat de kinderen samen iets ondernemen, naar elkaar luisteren en plezier te hebben.

Het laten horen en samen maken van muziek en zingen is een prettige manier om in een groep samen te zijn. Veel ontwikkelingsgebieden worden aangesproken door muziek. Het stimuleert niet alleen de taalontwikkeling door het leren van nieuwe woorden, maar kinderen ervaren ook ritmes en tempo; oefenen in luisteren en concentratievermogen. Beweegspelletjes op muziek geven ook veel plezier. Bij de baby's gaat het vooral om het ervaren van verschillende zintuigen. Het horen van liedjes en geluiden en het zien en voelen van de instrumenten. Bij peuters ligt het accent meer op het interactieve en op het groepsproces: zelf zingen, muziek maken (trommelen) en bewegen met elkaar.

Eens per week komt onze dansdocent Corina in de ochtend dansen op de locatie. Dit sluit aan en draagt bij aan de motorische en sociale ontwikkeling van de kinderen. De dansdocent heeft per VE thema een dans ontwikkeld die in 5 weken een opbouw heeft. De dans wordt veelal door klassieke muziek begeleid. Elke vijf weken wordt de dag waarop gedanst wordt veranderd zodat al onze kinderen gebruik kunnen maken van de dansochtend van de dansdocent. De baby's en de dreumesen dansen op hun eigen groep. De peuters gaan naar Stadzicht om daar met en voor de ouderen te dansen samen met de dansdocent.

Op de bso is een radio-cd speler aanwezig met bijbehorende cd's of muziekstick. Er kunnen zowel eigen als meegebrachte cd's afgedraaid worden. Met de kinderen doen wij regelmatig activiteiten op muziek. De keuze van de muziek komt van de kinderen, na controle wordt deze muziek op de muziek stick gezet.

6.11 Bewegen – Lekker Fit

Rotterdam Lekker Fit! is een programma van de gemeente Rotterdam om Rotterdamse kinderen fitter te maken. Fitte kinderen zitten lekkerder in hun vel, doen beter mee en blijven ook in de toekomst vaak gezonder.

Samen met de ouders zorgen wij voor een gezonde leefstijl bij het kind. Een kind dat van kleins af aan gezonde gewoontes aanleert, heeft daar nu én later veel profijt van. Wij bieden gezond voedsel aan en veel beweging (hartslagverhogende korte activiteiten).

Rollen, kruipen, klauteren, dansen, springen: bewegen is gezond en kinderen vinden bewegen fijn. Tijdens beweegactiviteiten kunnen kinderen allerlei vaardigheden oefenen: motorische vaardigheden, zoals springen, balanceren en oog handcoördinatie, maar ook sociale vaardigheden, bijvoorbeeld door samen met een bal te spelen. Wij stimuleren dit door allerlei uitdagende en fantasievolle spel- bewegingsactiviteiten aan te bieden. Dat doen we binnen en buiten.

6.12 Uitstapjes

Vanaf de peutergroep maken wij uitstapjes met de kinderen. Door uitstapjes te maken, vergroten we de wereld van kinderen en laten we ze nieuwe situaties ervaren en prikkelen we hun ontwikkeling. We gaan bijvoorbeeld boodschappen doen, naar de papiercontainer, naar de bibliotheek, het park of de kinderboerderij. Of we halen een frisse neus tijdens een wandeling in de buurt. Onderweg valt er altijd heel veel te zien! Wij gaan met de kinderen lopend, met het openbaar vervoer of met de Stint* op pad.

In de schoolvakanties is er een planning voor de buitenschoolse opvang van verschillende uitjes. Binnen het thema gaan wij dan met de kinderen op stap met de Stint*. In de zomer worden er vooral buitenactiviteiten buiten Kiekeboe gedaan zoals het bos, picknicken, speeltuin enz. In de winterperiode zijn er meer binnen activiteiten zoals schaatsen, ballenbak, bioscoop enz. Er kan een verdeling voor de uitjes gemaakt worden voor de oudere en/of jongere kinderen. De Droomplaats heeft een abonnement op Plaswijckpark.

De stint is een elektrisch voertuig en valt onder een bijzondere bromfiets met de volgende regels: een rijbewijs of minimaal een bromfietscertificaat nodig; je hoeft geen helm te dragen; je moet zoveel mogelijk rechts rijden; de maximumsnelheid is 25 kilometer per uur; verlichting is 's nachts en bij slecht zicht verplicht. Dit mag met losse lampjes; het voertuig moet altijd rode en witte/gele reflectoren hebben; als er een (brom)fietspad is, moet je daarop rijden.

Onze pm-ers hebben een (brommer)rijbewijs, zijn gewend aan het verkeer (enige jaren ervaring) en zijn getraind door de leverancier. Er kunnen 10 kinderen in de Stint vervoerd worden. Er zijn heupgordels voor ieder kind. De pm-er controleert of ieder kind op de juiste manier de gordel om heeft. Wij, medewerker en kinderen, dragen een veiligheidsvestje.

Tijdens de uitstapjes wordt de meest veilige route genomen, bij voorkeur over fietspaden. In de werkinstructie Uitstapjes en Stint zijn de regels rondom controles voor- en na gebruik van de Stint vastgelegd.

6.13 Buitenspelen

Alle groepen beschikken over een (gezamenlijke) buitenruimte. De buitenruimte is gedeeltelijk ingericht voor de baby's aangrenzend aan het babylokaal. Buitenspelen doen we zoveel mogelijk, iedere dag. Buiten ervaren kinderen de seizoenen, de veranderingen van het weer en de frisse lucht. En buiten is er meer ruimte dan binnen. Hier kunnen kinderen zich uitleven in grote bewegingen waarbij ze hun grove motoriek gebruiken: klimmen en klauteren, rennen en fietsen. Alleen of met een groep. We doen buiten ook wat we binnen doen: lezen aan een tafel, een liedje zingen en spelen in de zandbak. De buitenruimte van ons kinderverblijf leent zich hier bijzonder goed voor. Dus ook bij minder mooi weer gaan we met de kinderen naar buiten.

Wij stimuleren dit door een uitdagende, groene speelplaats te creëren waarin kinderen zich vrij voelen en zich op hun eigen niveau kunnen ontwikkelen. Binnen het spelen geven wij de kinderen voldoende ruimte voor de fantasie, de creativiteit en het ontdekken. In het parkje waar de peuterspeelzaal en de bso zich bevindt, spelen de peuters en bso kinderen iedere dag buiten. Er zijn slootjes met eenden, er lopen kippen rond en er zijn kastanje bomen. De kinderen maken alle seizoenen bewust mee en zien welke veranderingen er plaatsvinden in een jaar. De pm-ers praten hierover met de kinderen en maken ze bewust van de natuur. De dreumesen en baby's maken ook wandelingen in dit park.

Daar waar het mogelijk is, worden onze tuinen zo ingericht dat er voor de kinderen de natuur een belevenis wordt. Het kan gebeuren dat u uw kind op komt halen terwijl uw kind heerlijk in de tuin aan een waterplek met takjes in de modder zit te wroeten. Of dat u tussen de struiken twee kinderen ziet die wormen hebben opgegraven. Kinderen plukken blaadjes en leggen die op een rijtje op de zandbakrand. Baby's kunnen in overleg met ouders zo nu en dan buiten slapen in een kinderwagen

of campingbedje. Wij zien onze buitenruimte als een tweede groepsruimte. Dus alle activiteiten die binnen ondernomen worden kunnen ook buiten plaatsvinden.

Men komt steeds meer tot het inzicht dat buiten spelen heel belangrijk is. Niet alleen voor de lichamelijke, maar ook voor sociale en emotionele ontwikkeling van kinderen. De ervaring van de ruimte, het weer, de natuur, het licht, het geluid, de grond en ondergrond is anders.

Buiten draagt bij aan alle ontwikkelingsgebieden, omdat;

- het heel gezond is. Het draagt bij aan de lichamelijke ontwikkeling. Kinderen die meer buiten spelen ontwikkelen meer behendigheid en spieren. Ze hebben minder kans op astmatische aandoeningen en tekort aan vitamine D.
- het positieve effecten heeft op de verstandelijke ontwikkeling: spelen zorgt er voor dat kinderen problemen leren oplossen, logisch leren denken, de taken en betekenis van de natuur leren inschatten. Dat heeft weer een gunstige invloed op het ontwikkelingsproces.
- het bijdraagt aan de sociale ontwikkeling van het kind en aan de ontwikkeling van de persoonlijkheid (emotionele ontwikkeling). De zelfredzaamheid wordt groter. Ook de sociale communicatie verbetert. Het kan een goede afleiding of uitlaatklep zijn voor opgekropte energie.

6.14 Risicovol (buiten)spel

Wij proberen onze ruimtes (binnen en buiten) zo in te richten dat kinderen uitgedaagd worden. Een term die tegenwoordig veel gebruikt wordt is risicovol (buiten)spel.

Uit onderzoek blijkt dat risico's nemen essentieel is voor kinderen. Een van de redenen, waarom het van belang is om kinderen, om te leren gaan met risico's is dat het nemen van risico's onderdeel van het leven is. Kinderen die nooit om hebben leren gaan met risico's kunnen extreem angstig worden voor nieuwe dingen die op hun pad komen. Of juist het tegenovergestelde: kinderen vervallen in roekeloos gedrag, omdat ze niet geleerd hebben wat de consequenties daarvan kunnen zijn. Ook zijn er verbanden tussen het leergedrag van kinderen, de wil om iets te leren, en het gevoel van welbevinden van het kind, wanneer kinderen betrokken zijn bij risicovol spel.

En ja, dat levert soms vieze kleding, schrammen, splinters en blauwe plekken op. Maar is dat nou zo erg? Als het nemen van risico's leidt tot veerkrachtige kinderen, die niet bij de kleinste tegenslag bij de pakken neer gaan zitten en bereid zijn uitdagingen aan te gaan, dan is het dat volgens ons dubbel en dwars waard! Daarmee leveren wij een waardevolle bijdrage aan de ontwikkeling van een kind. Iets waarvan hij zijn levenslang profijt van zal hebben. En dat is waar het uiteindelijk om gaat!

Maar: Plezier staat voorop!

6.15 Natuur & milieu

Kinderen krijgen hun normen en waarden overgedragen door hun directe verzorgers. Een pm-ers vervult een voorbeeldfunctie, ook ten aanzien van het milieu.

Omdat we te maken hebben met jonge kinderen zullen we de 'zorg voor het milieu' moeten zoeken in kleine zaken. Het is belangrijk dat het spelenderwijs en begrijpelijk wordt overgedragen. Daarom zal vooral de kennismaking met de natuur voorop staan, zodat kinderen deze leren waarderen. De

pm-ers zullen de kinderen hiertoe bewust bij de natuur betrekken. De aandacht voor het milieu zal vanuit dit standpunt op een speelse manier en vanuit een voorbeeldfunctie worden meegenomen.

Voorbeelden om kinderen bij de natuur te betrekken door; aandacht voor de seizoenen door de aankleding van het lokaal, creatieve activiteiten, buiten spelen in alle jaargetijden, werken met plantjes en zaadjes, het maken van een moestuin, aandacht voor diverse diersoorten, voorlezen en bezoek kinderboerderij en bewust omgaan met dieren als slakken en lieveheersbeestjes.

Voorbeelden om kinderen bij het milieu te betrekken: mee laten helpen bij het opruimen van papier/glas/plastic op het kinderverblijf in de daarvoor bestemde bakken. Geen afval op straat (laten) gooien. Zuinig leren omgaan met water bij het handen wassen. Kosteloos materiaal gebruiken. (Tekening)papier optimaal gebruiken.

Wij hebben met het vele buiten spelen ook als doel om interesse te wekken bij kinderen voor de natuur en het milieu en we leren de kinderen op een respectvolle manier om te gaan met de natuur. We wijzen ze de beestjes en de natuurlijke materialen aan en benoemen wat het is. Daarnaast besteden we op ons kinderverblijf aandacht aan het scheiden van afval en gebruiken we energiezuinige apparatuur.

6.16 Creativiteit

We geven ruim baan aan de creativiteit van kinderen door bij elke activiteit de inbreng van kinderen een grote rol te laten spelen. We stimuleren hun creatieve proces door activiteiten aan te bieden die niet van tevoren zijn ingevuld of waar niet aan de hand van een voorbeeld wordt toegewerkt naar een bepaald eindresultaat. Spelenderwijs en in gesprek met kinderen komt er iets tot stand. Kinderen mogen kennis maken met veel materialen bij het knutselen en gaan aan de slag volgens hun eigen fantasie. Het gaat niet om het eindresultaat maar om het proces: het ervaren van hoe materiaal reageert en hoe kleuren mengen en om het leren van vaardigheden als knippen en tekenen.

We maken gebruik van de eigen creatieve oplossingen die kinderen hebben, zowel in het spel als tijdens een knutselactiviteit. We geven kinderen de ruimte allerhande materiaal op hun eigen wijze te gebruiken. Zo wordt het materiaal optimaal onderzocht. Wij voegen hoogstens een element toe aan de activiteit, maar schrijven niets voor en laten kinderen bepalen wat ze met het materiaal doen.

6.17 Gebruik televisie en computer

Kinderen komen al heel jong in aanraking met televisie en computer. Ook voor de allerjongsten zijn er speciale tv-programma's, computerspelletjes en websites. Er wordt op ons kinderverblijf geen televisie gekeken. We sluiten aan op situaties in de maatschappij, zoals bijvoorbeeld Koningsdag, inhuldiging van een voetbalclub, sinterklaasintocht, door erover te praten en eventueel de krant te laten lezen aan de bso.

7 Sfeer op de groep

Sfeer is belangrijk op de groep. Een goede sfeer draagt bij aan het gevoel van emotionele veiligheid. Dat is een belangrijke voorwaarde voor kinderen om zich te kunnen ontwikkelen. In dit hoofdstuk worden de aspecten beschreven die van invloed zijn op de sfeer.

7.1 Indeling en aankleding van de ruimte

De uitstraling van de leefruimte is van invloed op de sfeer. We creëren een veilige en geborgen leefruimte door deze op een bepaalde manier in te delen en aan te kleden, afgestemd op de leeftijdsgroep die in de groepsruimte verblijft. Ieder kind behoort tot een stamgroep die bestaat uit een vaste leefruimte als basis. Dat zorgt ervoor dat de ruimte vertrouwd wordt voor het kind en draagt bij aan de emotionele veiligheid.

De verschillende groepsruimten zijn in lichte kleuren geschilderd en ingericht met kindvriendelijk meubilair en met de knutselwerkjes, tekeningen en foto's van de kinderen. We bieden speelgoed en materialen zoveel mogelijk op kind hoogte aan, zodat een kind zich gestimuleerd voelt om zelf te kunnen kiezen (initiatief te nemen) waarmee het wil spelen.

In ons kinderverblijf hebben we verschillende hoeken ingericht met spelmateriaal. Bovendien is er in elke groep een hoek met kussens of bank en zachte materialen, waar een kind zich even kan terugtrekken. Zo creëren we een rustige en veilige sfeer. De indeling van de ruimte is zodanig dat kinderen er samen kunnen spelen, maar ook alleen.

Elk van onze pm-ers is verantwoordelijk voor de verzorging, uitstraling en aankleding van de groepsruimte; we doen dat zoveel mogelijk samen met de kinderen. Bijvoorbeeld door op sommige momenten van de dag samen de spulletjes weer op de eigen plek te zetten. Hiermee stimuleren wij de zelfstandigheid, participatie, het groepsgevoel en het verantwoordelijkheidsgevoel van de kinderen. De ruimtes blijven rustig en overzichtelijk dat voorkomt overprikkeling bij de kinderen. Een overprikkeld kind, komt niet echt tot spelen omdat er steeds iets nieuws is wat zijn aandacht vraagt. We zorgen er zo voor dat kinderen geconcentreerd kunnen spelen. Dat is belangrijk omdat spelen de manier is waarop kinderen leren.

Door het uitdagende spelmateriaal en het gevoel van herkenning en veiligheid van de vaste groepsruimte stellen we kinderen in staat zich op allerlei gebieden te ontwikkelen.

7.2 Bijzondere momenten

Wij proberen op de locaties aan te sluiten op belangrijke gebeurtenissen in de maatschappij en daarbij in het bijzonder in Nederland en wat speelt in onze omgeving. Er is ruimte voor de kinderen om hier mee bezig te zijn tijdens de opvang. Denk dan aan bijvoorbeeld de een hulding van de voetbalclub, Sinterklaas, kerst etc.

Zo geven wij aandacht en ondersteunen aan het goede doel KiKa (Kinderen Kankervrij). Iedere locatie organiseert jaarlijks een moment waar op een ludieke manier gedoneerd kan worden. Wij vragen ouders en personeel ook op de factuur en salarisstrook (minimaal) 1 euro per maand te doneren.

Ook aan bepaalde gebeurtenissen in het persoonlijke leven van het kind besteden we bijzondere aandacht. We vieren verjaardagen en nemen afscheid van een kind dat overgaat naar een volgende groep. We besteden ook aandacht aan feesten en feestdagen vanuit de culturele achtergrond van de kinderen op onze groep.

Een bijzonder moment kan ook een verdrietige gebeurtenis zijn, zoals het overlijden van een opa/ oma of huisdier, maar ook de vrolijke zoals de komst van een nieuwe broer of zus. We besteden hier

aandacht aan, afgestemd op de behoefte van het betreffende kind en de andere kinderen in de groep.

Elk feestje kent zijn eigen, vaste rituelen die ervoor zorgen dat de kinderen weten wat er komen gaat. Zo ervaren ze een gevoel van zekerheid en veiligheid. Bij een verjaardagsfeestje horen bijvoorbeeld een muts en slingers en we zingen samen met de kinderen voor de jarige.

We vinden het ook belangrijk om bijzondere aandacht te besteden aan het afscheidsfeestje; het kind kan een periode afsluiten en aan een nieuw 'avontuur' beginnen. Hij neemt afscheid van de oude groep, van de groepsgenootjes en de pm-ers en van gebruiken en gewoonten. Ook voor de 'achterblijvers' is afscheid nemen belangrijk. Zij missen immers een groepsgenootje. Door steeds dezelfde rituelen terug te laten komen, worden kinderen gesteund en begeleid in het zetten van de volgende stap.

De betrokkenheid van de kinderen onderling speelt bij de bijzondere momenten een belangrijke rol. Samenwerken, rekening houden met elkaar en respect hebben voor anderen zijn allemaal aspecten van betrokkenheid die aan bod komen. Vanuit die betrokkenheid besteden we bijvoorbeeld ook speciale aandacht aan een kind dat een broertje of zusje heeft gekregen, of een kind dat er niet bij kan zijn omdat hij ziek is.

Sensitiviteit is een belangrijke attitude van pm-ers. Wij stellen ons sensitief op en maken vanuit betrokkenheid de kinderen sociaal attent op elkaar. We hebben aandacht voor het individuele kind en voor de groep. Wij herkennen en benoemen emoties en zorgen voor een ontspannen en vrolijke sfeer.

Wij hechten grote waarde aan de afstemming met ouders bij bijzondere momenten voor het kind. Per gebeurtenis kunnen hierover afspraken worden gemaakt. Bijvoorbeeld over wanneer iets wordt gevierd en of een ouder hierbij aanwezig wil zijn.

Bij ons op het kinderverblijf vieren we diverse feesten:

- Verjaardagen van kinderen;
Wanneer een kind jarig is, worden de ouders en het kind bij binnenkomst 's morgens al gefeliciteerd. Tijdens het fruit eten, wordt er stilgestaan bij het feestelijke moment. Er wordt gezongen voor de jarige en het kind krijgt een eigen feestmuts op als het dat wil. Ook is er gelegenheid tot trakteren en ontvangt het kind een cadeautje.

Jaarlijks worden een aantal thema's afgesloten met een activiteit waarbij de ouders en verzorgers (soms opa/oma) bij betrokken zijn.

- Paaslunch;
Pasen wordt gevierd met de kinderen met een gezamenlijke Paaslunch. Er worden dan lekkere broodjes, beleg, eieren en andere lekkernijen in huis gehaald. Ons kinderverblijf staat dan in het teken van onder andere paaseieren, paashazen, lente en kuikentjes.
- Sinterklaas;
Eind november wordt de locatie versierd en mogen de kinderen hun schoen zetten op de eigen groep. Het Sinterklaasfeest wordt begin december op de locatie gevierd. De

Droomplaats zorgt voor een cadeautje voor elk kind. De cadeautjes worden op een speelse manier uitgedeeld.

- Kerst;

Elke groep is in kerstsfeer aangekleed met een Kerstboom/krans. We zingen liedjes en vertellen verhalen die gericht zijn op kerst. Ook bij de leeftijdsgerichte activiteiten wordt hieraan aandacht besteed. Vlak voor de kerst is er een gezamenlijke kerstlunch voor alle kinderen en ouders. Er worden lekkere broodjes en lekkernijen gehaald en de kinderen eten gezamenlijk op de eigen groep. De nadruk van de festiviteiten ligt bij ons kinderverblijf op de gezelligheid en niet op het religieuze aspect, maar we gaan het niet uit de weg.

7.3 Belonen en corrigeren

We belonen een kind als het gewenst gedrag vertoont door het geven van complimenten en buigen ongewenst gedrag om naar gewenst gedrag. Zo leren de kinderen grenzen kennen. Wij houden er rekening mee dat dit een leerproces is voor een kind. We observeren het gedrag en proberen te achterhalen wat er in het kind omgaat en waar het gedrag vandaan komt.

We buigen ongewenst gedrag om naar gewenst gedrag. Dat doen we bijvoorbeeld door het kind af te leiden (vooral bij jongere kinderen) of kort uit te leggen waarom het gedrag ongewenst is. We bieden het kind een alternatief aan of leiden hem weg uit de situatie. We vinden het belangrijk daarbij altijd kort en duidelijk uit te leggen wat zijn gedrag ongewenst maakt en dat niet het kind zelf ongewenst is. Daarbij gebruiken we de ik- benoeming, zodat voor het kind duidelijk is wat er verwacht wordt.

Bij gewenst gedrag belonen we het kind, bijvoorbeeld in de vorm van een complimentje. Onze stem, mimiek, en het maken van oogcontact zijn erg belangrijk bij belonen en corrigeren. We zorgen er ook voor dat we direct belonen en ombuigen, omdat een kind anders niet goed begrijpt waarvoor het aangesproken of geprezen wordt. En we gaan hier consequent mee om. Als iets de ene keer wel mag en de andere keer niet, is het voor een kind onduidelijk waar grenzen liggen. Het leren kennen van de grenzen is nodig voor het scheppen van duidelijkheid. Dit zorgt voor emotionele veiligheid. Wij overleggen onderling hoe er met belonen en corrigeren wordt omgegaan, zodat wij op alle groepen consistent kunnen zijn in de aanpak. In specifieke situaties overleggen we met ouders over een aanpak.

Als kinderen in een conflictsituatie komen, grijpen we, naar gelang de ontwikkeling vordert, niet direct in. We stellen de kinderen in staat de situatie zelf op te lossen. Dit is belangrijk in de ontwikkeling naar zelfstandigheid. We houden de situatie goed in de gaten en bieden begeleiding als dat nodig is.

7.4 Kinderparticipatie

Wij vinden het belangrijk dat kinderen zelf keuzes kunnen maken. Kinderparticipatie is daarom essentieel voor onze manier van werken. We volgen daartoe zoveel mogelijk de behoeftes en initiatieven van het kind. Dit betekent o.a. dat kinderen mee mogen praten over wat we op een dag gaan doen. We ondersteunen hem in het kenbaar maken van zijn wensen en scheppen hiermee een sfeer waarin hij zich veilig voelt. We ontvangen initiatieven van het kind en spelen hierop in en helpen het kind keuzes te maken als hij dit moeilijk vindt. We stemmen onze manier van handelen af op het ontwikkelingsniveau van het kind en hanteren bewust de interactieprincipes.

Op ons kinderverblijf werken we kindgericht. Dat wil zeggen dat we de inhoud en het ritme van de dag (deels) laten afhangen van de behoeften en initiatieven van de kinderen. Uiteraard is er een vast dagritme en zijn er globale richtlijnen voor de tijden waarop de vaste dagelijkse dingen zoals eten plaatsvinden. We laten ons echter niet regeren door de klok, maar stemmen af op de initiatieven van de kinderen. Zij mogen daar waar mogelijk mee beslissen. Zo kan het zijn dat kinderen liever buiten willen spelen dan meedoen aan een activiteit die wordt aangeboden. Dat kan dan, kinderen zijn nooit verplicht om mee te doen. Of het kan zijn dat we wat later gaan eten, omdat kinderen nog volop aan het knutselen zijn. Kinderen worden gestimuleerd om zelf te kiezen en geprikkeld om dingen zelf te doen/ontdekken. We geven ze vertrouwen dat ze het zelf kunnen en doen het indien wenselijk eerst een keer samen. We stimuleren ook dat kinderen elkaar helpen.

Kinderen mogen ook vaak de pm-ers helpen met allerlei taken, zoals de tafel afruimen, de vloer vegen, speelgoed schoonmaken of spullen uit de keuken gaan halen. Kinderen vinden dit over het algemeen prachtig en doen erg hun best. Zo creëren we ook 1 op 1 momentjes, zodat een kind regelmatig even individuele aandacht van de pm-er krijgt.

Op de bso overleggen wij regelmatig met de kinderen over hun ideeën en waar mogelijk worden ze gerealiseerd. De kinderen mogen ons altijd benaderen als ze een idee hebben over iets. Tijdens kringmomenten praten we regelmatig over allerlei zaken die de bso aangaan. Zoals: regels, welke spelletjes ze leuk vinden, omgang met elkaar. Bij het samenstellen van het activiteitenaanbod en de aanschaf van materiaal, hebben de kinderen natuurlijk een stem. We luisteren goed naar hun behoefte en meningen en kijken daarbij naar de mogelijkheden in plaats van de onmogelijkheden. Voor de +8 kinderen kan er een kindervergadering gehouden worden als de kinderen en/of pm-er hier behoefte aan hebben.

7.5 Regels en afspraken

Binnen elke groep gelden er regels en afspraken die de sociale ontwikkeling ondersteunen en daarnaast zorgen voor een emotioneel veilige omgeving. Waar mogelijk stellen we de regels en afspraken samen met de kinderen op. Er zijn regels en afspraken over hoe er met elkaar wordt omgegaan en hoe we gezamenlijk zorg dragen voor de groepsruimte. We stimuleren de kinderen in hun sociale competenties en geven ze de gelegenheid zich waarden en normen eigen te maken door rekening te (leren) houden met elkaar en (leren) omgaan met elkaar.

Het doel is een warme, liefdevolle en geborgen omgeving te bieden waarin het kind zich emotioneel veilig voelt.

Op ons kinderverblijf brengen we normen en waarden over door zelf het goede voorbeeld te geven en door kinderen hierin te begeleiden indien er zich specifieke situaties voordoen. We leggen dan uit aan het kind hoe het anders/netter kan. Voorbeelden hiervan zijn: Tafelmanieren; op elkaar wachten met eten, naar elkaar luisteren, elkaar uit laten praten. Respect voor de spullen; we gooien niet met spullen en ruimen ze netjes op. Beleefdheidsvormen; “Mag ik wat drinken alsjeblieft”, in plaats van “Geef mij drinken”.

We benoemen wat we zien en wat we doen en leggen het hoe en waarom uit aan de kinderen. Positief gedrag van kinderen wordt benoemd in de groep.

7.6 Pesten

Bij pestgedrag handelen we niet om de schuldvraag, maar om het pesten te stoppen. We doen nadrukkelijk een appèl op het inlevingsvermogen van de pester en de eventuele meelopers. We gaan met zowel de pester als de gepeste in gesprek, maar ook met de omstanders als dit een terugkerend patroon is. We vragen naar het waarom van wat er is gebeurd en hoe beiden (pester en gepeste) zich hierbij voelen. We maken de omstanders duidelijk dat zij medeverantwoordelijk zijn. We bespreken met ze hoe het werkt, en dat als zij zich anders opstellen – namelijk het gedrag van de pester afkeuren- zij dit patroon kunnen doorbreken. Als een kind (of de ouders van dat kind) aangeeft dat het gepest wordt op de bso, nemen we dit altijd serieus. Door zorgvuldige observatie en gesprekken met kinderen en de ouders van het kind dat wordt gepest en de pester(s), zullen wij proberen te achterhalen wat er binnen de groep kinderen speelt. Uitgangspunt is dat wij actief luisteren en niet bevooroordeeld zijn. Ons doel is een warme, liefdevolle en geborgen omgeving bieden waarin alle kinderen zich emotioneel veilig voelen.

8 Oudercontacten

8.1 Het doel

Het doel van de oudercontacten is om een vertrouwensband en een goede samenwerking op te bouwen en ervoor te zorgen dat de twee opvoedomgevingen, thuis en het kinderverblijf, goed op elkaar zijn afgestemd. Dat vereist zoveel mogelijk afstemming tussen de pm-er en de ouders. We leren de kinderen goed kennen en wisselen ervaringen en aanpak uit. Bijvoorbeeld de rituelen van thuis bij het slapen gaan of een eetschema. Deze afstemming komt ten goede aan een gezonde ontwikkeling en het welbevinden van het kind.

8.2 Brengen en halen

Tijdens de breng- en haalmomenten wisselen wij samen met de ouders informatie uit. Wij horen graag van hen wat van belang is om een kind beter te begrijpen om hem zo goed mogelijk te begeleiden. Bijvoorbeeld hoe het weekend of de vakantie is verlopen en of er bijzonderheden zijn.

Op onze beurt informeren wij ouders als zij hun kind ophalen over hoe de dag op het kinderverblijf globaal is verlopen (over het slapen en eten, de activiteiten, hoe het kind dit heeft beleefd en eventuele bijzonderheden).

Als ouders hun kind niet zelf komen halen, dienen ze dit van te voren te laten weten. Uit veiligheidsoverwegingen geven wij kinderen niet zonder toestemming van de ouders mee aan een derde. Om diezelfde reden kunnen kinderen alleen opgehaald worden door iemand boven de 12 jaar.

De oudere bso kinderen mogen in overleg met de ouder soms alvast zelfstandig naar huis toe gaan.

8.3 Gesprekken

Intakegesprek

Voordat het kind gaat starten, nodigen we nieuwe ouders uit voor een intakegesprek. Het gesprek wordt gehouden door de pm-ers die de mentor van het kindje wordt. Tijdens dit gesprek wordt informatie uitgewisseld en afspraken gemaakt over onder meer het wenproces. Tevens wordt het kindgegevens formulier ingevuld en kunnen ouders aangeven voor welke zaken zij toestemming verlenen, bijvoorbeeld het maken van foto's.

Op de eerste wendag gaat het kindje een paar uurtjes wennen op de groep en vindt meestal het intakegesprek plaats met de ouders. De eerste wendag is op een dag dat het kindje ook staat ingeschreven. Dus als het kind op maandag en dinsdag komt, gaat het ook wennen op een maandag en/ of dinsdag. Bij het intake gesprek wordt met name aandacht besteed aan uw kind: wie is het kind, welke bijzonderheden zijn er om rekening mee te houden, hoe stemmen we het beste af op de thuissituatie en we geven een toelichting hoe een dag op de groep eruit ziet en hoe we werken. Op de tweede wendag gaat het kind al wat langer wennen op de groep met daarbij een eet- en slaapmoment. Het wennen kan alleen als de groepssamenstelling dit toelaat qua kindaantallen.

Voorafgaande de plaatsing van het kind heeft er al vaak een rondleiding plaats gevonden. Hierin is het beleid van De Droomplaats uitgelegd en hebben de ouders een kijkje kunnen nemen in de groepen.

Overgangsgesprek wenaafspraken bij doorstroming van een kind van de ene groep naar de andere binnen het kinderverblijf

De mentor neemt contact op met de ouders om een overgangsgesprek op de nieuwe groep in te plannen. In dezelfde periode gaat het kind af en toe spelen op de nieuwe groep en als dat goed gaat, eet hij een paar keer mee en/of slaapt er al een keertje. Zo bouwen wij het wennen op tot aan de overgangsdatum. Ook bij dit wenproces houden we rekening met de persoonlijke behoefte en het ontwikkelingsniveau van het kind.

Oudergesprek

Wij nodigen de ouders uit voor een oudergesprek als het kindje doorgaat naar een volgende groep. Bij dit gesprek is de huidige mentor en de mentor van de nieuwe groep aanwezig. Wij bespreken op dat moment onze bevinden voor wat betreft de ontwikkeling van het kind op gebied van sociaal emotionele ontwikkeling, taal, rekenen en motoriek aan de hand van de digitale observatielijsten. Mocht er achterstand in ontwikkeling zijn, worden ouders eerder en vaker uitgenodigd. Er kunnen ook andere momenten aanleidingen zijn voor een oudergesprek, zowel op initiatief van de ouders als van een van onze pm-ers. Ouders kunnen te allen tijde een gesprek aanvragen met de mentor en/of de manager over hun kind.

8.4 Schriftelijke informatie

Digitaal communicatieplatform: de **Droomplaats-app** (in ontwikkeling)

Onze pm-ers schrijven op het digitale platform over de belevenissen van de individuele kinderen en de hele groep. Ouders krijgen toegang tot deze berichten via een app op hun telefoon of tablet.

Ook het dagritme van de kleinere kinderen (slapen, flesvoeding, luiers) en ontwikkelstappen (denk bijvoorbeeld aan een eerste woordje) worden in dit systeem aangegeven. Daarnaast kunnen de pm-ers foto's van bijzondere momenten plaatsen, vragen stellen aan ouders of andere mededelingen doen.

Ouders kunnen de berichten en foto's direct zien als de pm-er deze heeft geplaatst. Ouders kunnen berichten doorgeven.

Nieuwsbrief

Bij ieder nieuw VE thema ontvangen ouders de VE nieuwsbrief met wat er aan activiteiten worden

gedaan op de locatie en tips hoe daar thuis op aan te sluiten. De nieuwsbrief ontvangen de ouders via hun e-mail en wordt opgehangen op het informatiebord in de gang.

8.5 Oudercontact momenten

Per jaar organiseren we met het team van ons kinderverblijf één ouderavond. Ouderavonden kunnen wisselende thema's hebben, bijvoorbeeld over hoe een dag op het kinderverblijf verloopt (met foto's en filmmateriaal), of we nodigen een externe partij uit die een lezing houdt over een aan opvoeding en verzorging gerelateerd onderwerp.

Eens per jaar vinden de 10 minutengesprekken plaats waarbij de ontwikkeling van het kind besproken wordt met de ouders.

Bij de VE thema's worden regelmatig ouders betrokken en soms uitgenodigd om het thema af te sluiten of bij de opstart van het thema.

U krijgt hiermee een inkijk in de uitvoering van ons pedagogisch werkplan. Beelden geven voor veel mensen toch een beter inzicht dan dit geschreven plan.

8.6 Ouderadviescommissie

De ouderadviescommissie van ons kinderverblijf behartigt de belangen van al onze kinderen en ouders van onze vestiging. Zij bevordert de communicatie tussen de ouders en de medewerkers en adviseert over:

- de uitvoering van het kwaliteitsbeleid, in het bijzonder het pedagogisch beleid (de kwaliteit van het personeel, de groepsgrootte en de inzet van personeel in opleiding)
- het algemeen beleid op het gebied van voeding, opvoeding, veiligheid en gezondheid
- openingstijden
- het beleid rondom voorschoolse educatie
- vaststelling en wijziging van de interne klachtenregeling
- wijzigingen van de prijs van kinderopvang

De ouderadviescommissie komt gemiddeld 4-6 keer per jaar bij elkaar. De manager en directeur zijn beschikbaar voor vragen en/of opmerkingen vanuit de ouderadviescommissie.

De bevoegdheden, samenstelling, benoeming en verkiezing verlopen volgens het Reglement Ouderadviescommissies (op te vragen bij de locatiemanager).

Wij zijn altijd op zoek naar betrokken ouders. Het is moeilijk om een ouderadviescommissie te vormen of te behouden. Wij zullen regelmatig oproepen doen of u persoonlijk aanspreken. Indien dit niet lukt dan zullen wij bovenstaande onderwerpen altijd voorleggen op een algemene ouderavond of u per mail op de hoogte stellen van het voorgenomen beleid waarop wij u dan uitnodigen om daar gesprek of een advies over uit te brengen.

8.7 Exit enquête

Als de kindplaats is beëindigd bespreken we met ouders een exit enquête met vragen over hun ervaringen met ons kinderverblijf. Deze evaluatie kan input zijn voor verbeteracties.

9 Borging van de kwaliteit

9.1 Personeel en opleiding

Onze werksoort is volop in beweging. Er komt steeds meer (wetenschappelijk) onderzoek en inzicht in de ontwikkeling van het jonge kind. Dat maakt dat wij constant te maken hebben met voortschrijdend inzicht in het werken met kinderen. Wij vertalen dit naar de werkvloer. Een open en lerende houding van ons personeel maakt het constante proces van evalueren, zelfreflectie, bijstellen en verbeteren van ons handelen naar nieuwe inzichten mogelijk.

Alle pm-ers in ons team zijn gekwalificeerd. De kwalificatie-eisen om als pm-er te mogen werken zijn vastgelegd in de CAO Kinderopvang. Mocht een nieuwe medewerker nog niet voldoen aan de VE certificering, wordt zij ingedeeld naast een collega die wel gecertificeerd is en start binnen een jaar met de opleiding. De pm-ers die op de babygroepen werken volgen allemaal voor 2023 een speciale verdiepingsmodule voor het werken met baby's. Zo ook de pm-ers die werken in de buitenschoolse opvang.

Wij proberen aantrekkelijke banen te creëren voor de medewerkers. Dit betekent dat wij soms combibanen maken. Zo kan een bso medewerker ook op de peutergroepen (halve dag) werken of invaller zijn voor de medewerkers die uitgeroosterd zijn vanwege compensatie of taken buiten de groep.

Regelmatig worden wij op de groep ondersteund door stagiaires. Zij volgen de opleiding PW3, PW4, een pedagogische hbo of Helpende Welzijn. De stagiaires bieden ondersteuning bij de verzorging van kinderen, bij de uitvoering van activiteiten, maar hebben niet de eindverantwoordelijkheid. Ook zijn er werknemers die een werk-/leertraject volgen, deze werknemers krijgen gedurende de opleiding steeds meer verantwoordelijkheden. In het BPV-beleidsplan is vastgelegd wanneer een werknemer die een werk-/leertraject volgt bepaalde taken mag uitvoeren. Het BPV-beleidsplan is in te zien op de vestiging.

Werknemers die een werk-/leertraject volgen en stagiaires worden ingezet conform de eisen zoals deze zijn beschreven in de CAO Kinderopvang.

9.2 Ondersteuning op de groep door andere volwassenen

Op de groep worden de pm-ers ondersteund door stagiaires. Dit zijn medewerkers in opleiding en afhankelijk van hoe ver zij in de opleiding gevorderd zijn, voeren zij de taken uit van een pm-er. Eerst geheel begeleidt en geleidelijk steeds zelfstandiger, totdat zij uiteindelijk kan afstuderen als een gelijkwaardig collega. De vorderingen van de diverse stagiaires zijn op de locatie in te zien in het praktijkboek.

Wij maken gebruik van vrijwilligers en andere personen voor aanvullende taken. De ondersteuning op de groep is **niet** specifiek op de verzorging van de kinderen gericht. Het betreft iemand die voor ons komt koken, een tuinman en een klusjesman voor onderhoud. Zij moeten net als iedereen die in de kinderopvang werkt een zogenaamde Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) overleggen en ingeschreven staan in het register voordat ze hun activiteiten bij ons starten.

9.3 Werkinstructies/protocollen

Het algemeen pedagogisch beleid is onderdeel van het kwaliteitshandboek van De Droomplaats. Naast het algemeen pedagogisch beleid zijn hier ook allerlei werkinstructies en protocollen in

opgenomen, bedoeld om de veiligheid en gezondheid van de kinderen en de kwaliteit van de leefomgeving in het kinderverblijf zo goed mogelijk te borgen.

Zo volgen wij de richtlijnen van het voedingscentrum bij het samenstellen van de maaltijden en de tussendoortjes die wij aanbieden. Bij het bereiden hiervan, volgen wij de hygiënecode voor kleine instellingen. Daarnaast zijn er ook werk instructies in opgenomen, bijvoorbeeld over veilig slapen van kinderen en (veiligheids)eisen bij het ondernemen van een uitstapje.

Deze werkinstructies en protocollen worden continu geëvalueerd en bijgesteld. Niet alleen door aanpassingen van richtlijnen door bijvoorbeeld de GGD of het Voedingscentrum, maar ook door reacties van de pm-ers, managers en ouders. Het protocol veiligheid en gezondheid is op de locatie in te zien.

9.4 Niet tevreden? Vertel het ons.

Goede samenwerking tussen ouders en medewerkers is in het belang van het welzijn van de kinderen. Daar zetten wij ons van harte voor in. Het kan voorkomen dat de van mening een ouder verschilt met een medewerker of ergens ontevreden over is. Wij vragen de ouders dit bespreken met de betreffende medewerker of met de manager. Ook kan de directeur gevraagd worden te bemiddelen. Zij is bereikbaar via het hoofdkantoor van De Droomplaats.

Een ouder kan ook ontevreden zijn over dienstverlening van het kantoor. Dan kan er contact opgenomen worden met de directeur. De contactgegevens van het kantoor staan vermeld op de website.

Klachtencommissie

Meestal komen we er samen wel uit. Is dat niet het geval, of wenst de ouder de klacht direct bij een onafhankelijke klachtencommissie in te dienen, dan kan dit door een schriftelijk klacht bij de Stichting Klachtencommissie Kinderopvang neer te leggen.

Geschillencommissie: Ook kunnen zowel ouders als De Droomplaats een klacht laten beoordelen door de geschillencommissie kinderopvang: Als men er onderling niet uitkomt, kan een geschil worden voorgelegd aan de geschillencommissie kinderopvang. Bij het klachtenloket kinderopvang dat is verbonden aan de geschillencommissie kinderopvang wordt eerst geprobeerd om de klacht op te lossen door het geven van informatie, advies, bemiddeling of mediation. Ouders kunnen een geschil indienen bij de geschillencommissie kinderopvang als:

- De kinderopvangorganisatie niet binnen zes weken heeft gereageerd op de schriftelijke klacht;
- De ouders en de kinderopvangorganisatie het niet binnen 6 weken eens zijn geworden over de afhandeling van een klacht.
- De kinderopvangorganisatie geen adequate klachtenregeling heeft .

In uitzondering op het bovenstaande mogen ouders meteen een geschil indienen bij de geschillencommissie kinderopvang als in redelijkheid niet van ouders kan worden verlangd dat zij onder de gegeven omstandigheden een klacht indienen bij de kinderopvangorganisatie. Dit kan zijn bijvoorbeeld bij klachten over intimidatie of wanneer ouders bang zijn dat het voorleggen van hun klacht vervelende repercussies kan hebben. De geschillencommissie beoordeelt in individuele gevallen of aan de voorwaarden hiervoor wordt voldaan. Oudercommissies kunnen een geschil over

de toepassing van het adviesrecht direct voorleggen aan de geschillencommissie kinderopvang. De geschillencommissie toetst in deze gevallen alleen of de kinderopvangorganisatie in redelijkheid heeft gehandeld. De geschillencommissie moet volgens de wet binnen 6 maanden uitspraak doen. In de meeste gevallen zal de commissie sneller een uitspraak doen. Indien nodig zal de commissie een versnelde procedure volgen. De uitspraken van de geschillencommissie kinderopvang zijn bindend voor zowel de ouders en oudercommissies als de aangesloten kinderopvangorganisatie. De geschillencommissie kinderopvang publiceert geanonimiseerde uitspraken op haar website. Meer informatie kunt u vinden op www.klachtenloket-kinderopvang.nl.

De ouders hebben het recht direct contact op te nemen met de externe klachtencommissie. Wij hopen natuurlijk dat de ouder ons eerst de kans geeft om met u in gesprek te gaan over uw klachten.

Voor meer informatie over de klachtenprocedure en het volledige klachtenreglement kunt u opvragen op het kantoor.

9.5 Observatie welbevinden en ontwikkeling van het kind

Kinderen zijn kleine onderzoekers. Ieder kind wil graag leren(=spelen) en ontdekken. Kinderen ontdekken dingen door te spelen. Ze bepalen hun eigen spel.

Het is onze taak om de kinderen de gelegenheid te geven om te spelen en ze zonedig bij te sturen.

De kwaliteit van voorschoolse educatie (VE) wordt versterkt door meer opbrengstgericht te werken. Het gaat om een doelgerichte methodische manier van werken. Niet de activiteit staat centraal maar de ontwikkeling van het kind. Voor de pm-er is opbrengstgericht werken een werkwijze om te bepalen wat zij de kinderen moet bijbrengen of in ieder geval aanbieden en op welke behoeften van de groep en het individuele kind de begeleiding wordt afgestemd.

Het gaat om observeren, zien waar het kind staat in zijn ontwikkeling, om vervolgens te bepalen welke spelactiviteiten een kind nodig heeft. Als volgende stap wordt er geëvalueerd om te bepalen of de pm-er de juiste spelactiviteiten heeft aangeboden om het kind verder te helpen ontwikkelen. Dit kan op het individuele niveau of het groepsniveau. Vervolgens worden de activiteiten aangepast, of wordt het doel aangepast.

Om het kind objectief te beoordelen maken wij gebruik van de observatiemethode ‘Zo doe, praat, beweeg ik, zo reken ik’.

Dit zou opgevat kunnen worden als een schoolse manier van spelen, maar dat is echt niet de bedoeling. Het gaat vooral om kansen te creëren en te grijpen. Hiermee bedoelen we dat we subtiel de kinderen uitdagen en stimuleren om een activiteit te doen en als er al spontaan spel is, dit te volgen, begeleiden en uit te diepen. Het eerste gebeurt in het gestructureerde spel of bijvoorbeeld tijdens het eten, tijdens het ongestructureerde (vrije) spel worden kansen gegrepen.

Als de ontwikkeling van een kind anders verloopt:

Niet altijd verloopt de ontwikkeling van een kind volgens verwachting. Soms krijgen we ook te maken met gedragsproblemen, ontwikkelingsstoornissen, lichamelijke of verstandelijke beperkingen.

Wij hebben samen met de ouders een signalerende rol, maar kunnen niet diagnosticeren. Zodra onze pm-ers zich zorgen maken, wordt dit met de ouders besproken. Wij horen het ook graag van de

ouders als die zich zorgen maken. Samen zullen we dan bekijken hoe de zorgen kunnen worden weggenomen en hoe het kind extra kan worden ondersteund en gestimuleerd in zijn ontwikkeling.

Ons uitgangspunt is altijd het welbevinden van het kind. We kunnen niet altijd de zorg en aandacht bieden die een kind nodig heeft. Soms komen we tot de conclusie dat een kind niet op zijn plek is bij ons. Wij stellen onszelf daarom altijd de vraag: "Is de plek bij ons op de opvang de beste plek voor het kind?" Vanuit dat oogpunt bekijken we ook of we kinderen met een beperking of ontwikkelingsproblemen goede opvang kunnen bieden. Wat de mogelijkheden zijn hangt echter altijd af van de specifieke situatie.

Mishandeling of vermoedens hiervan

Soms ondervindt een (jonge) ouder of kind problemen tijdens het opgroeien. Dan zijn er verschillende organisaties die de ouders en kind daarbij helpen. Het kan gebeuren dat meerdere instanties tegelijkertijd hulp bieden. Dan is het belangrijk dat de hulpverleners dit van elkaar weten. De hulp kan in samenwerking met elkaar beter verlopen. Wij zijn aangesloten bij het SiSa. SiSa is een afkorting van Stadsregionaal Instrument Sluitende Aanpak. Met dit systeem wordt bijgehouden of meerdere instanties hulp bieden aan dezelfde ouder en kind. Het systeem wordt alleen gebruikt door professionals. Voor meer informatie www.sisa.rotterdam.nl.

De meeste van de medewerkers van De Droomplaats zijn getraind in de meldcode en meldplicht. De locatiemanagers zijn aandachtsfunctionarissen en houden de code onder de aandacht in het team.

Wij maken een stappenplan bij vermoedens van kindermishandeling en huiselijk geweld. Dit plan bevat alle stappen die genomen worden vanaf dat wij signaleren tot aan het moment dat wij eventueel melden bij Veilig Thuis (vroeger het AMK). Een belangrijk uitgangspunt is dat wij dit altijd eerst met ouders bespreken. Onder kindermishandeling verstaan wij alle vormen van geestelijk, lichamelijk en seksueel geweld tegen kinderen, of het nalaten van zorg en aandacht.

9.6 Analyse van de pedagogische kwaliteit

Wij analyseren jaarlijks de pedagogische kwaliteit van onze vestiging. Hiervoor gebruiken we de observatielijst kwaliteit van de leefomgeving. Naar aanleiding van de resultaten hiervan stellen we verbeterpunten vast die wij opnemen in ons jaarplan. De resultaten van de analyse van de pedagogische kwaliteit wordt besproken met de oudercommissie. Het aantal kindercentra (Irk nummers) is bepalend voor het minimaal aantal uur dat ingezet wordt op de formulering en invoering van pedagogische beleidsvoornemens. Per Irk nummer dient minimaal 50 uur op jaarbasis besteed worden aan pedagogische beleidsvorming.

9.7 Veiligheid en gezondheid

Op onze vestiging zijn alle veiligheid- en gezondheidsfactoren in kaart gebracht. Deze, en eventuele nieuwe factoren, worden jaarlijks beoordeeld met behulp van een digitale risicomonitor.

Deze zogenaamde risico-inventarisatie beschrijft de veiligheidsrisico's die de opvang van de kinderen met zich meebrengt: verbranding, vergiftiging, verdrinking, valongevallen, verstikking, verwondingen, beknelling, botsen, stoten, steken en snijden. Bij de risico-inventarisatie gezondheid wordt gekeken naar ziektekiemen, binnenmilieu, buitenmilieu en medisch handelen. De ouderadviescommissie

brengt advies uit op het gevoerde beleid ten aanzien van de risico-inventarisaties en de plannen van aanpak.

De risico-inventarisatie gaat uit van normen en van het (soms onvoorspelbare) gedrag van kinderen. Een aantal keer per jaar wordt de locatie bezocht door een speciaal aangestelde medewerker die Veiligheid en Gezondheid onder de aandacht brengt van de medewerkers.

Jaarlijks stelt de GGD vast of deze inventarisatie en de hieraan gekoppelde evaluatie op de juiste wijze en volledig is uitgevoerd. De risico-inventarisatie en een afschrift van het inspectierapport van de GGD liggen op onze vestiging ter inzage. Het inspectierapport is ook te vinden via de vestigingspagina's.

9.8 Deskundigheidsbevordering

Al onze pm-ers worden op verschillende manieren ondersteund. Die ondersteuning is afgestemd op de individuele behoefte van elke pm-er. Vanaf 2019 heeft iedere medewerker recht op minimaal 10 uur coaching per jaar (parttimers naar rato). Coaching op de interactievaardigheden middels o.a. vib neemt daarbij een belangrijke plek in, omdat de interactievaardigheden de basis vormen van ons pedagogisch handelen. Structureel krijgen pm-ers interactiebegeleiding in contact met kinderen. Daarnaast worden er verschillende pedagogische verdiepingscursussen aangeboden voor pm-ers en managers, afgestemd op de behoefte van de vestiging.

10. Afsluitend.

Als de ouders vragen hebben, dan kan dit via de mentor van het kind, maar natuurlijk ook aan de locatiemanager, kantoor en directie.

Wij wensen iedereen een fijne, leerzame tijd bij De Droomplaats.

Met vriendelijke groet,

Het team, manager en directeur van De Droomplaats Kiekeboe

11. Bijlage tijdelijke wijzigingen

Soms zijn er kleine tijdelijke wijzigingen in ons pedagogisch werkplan. Om nu niet iedere keer het hele plan te herschrijven hebben wij gekozen om als dit aan de orde is een bijlage/aanhangsel te maken. Hier vermelden wij dan de versie en de startdatum en aflopende datum.

Bijlage versie 1	Startdatum	Einddatum
Stint	<p>September 2018</p> <p>De Stint wordt niet gebruikt na het ongeval en het verbod van de overheid.</p> <p>Sinds het ongeluk in Oss met de stint, maken we geen gebruik van de Stint totdat we groen licht krijgen om er weer gebruik van te maken.</p>	<p>Tot allerlei veiligheidsaspecten zijn uitgevoerd en de overheid het gebruikt van de Stint weer toestaat.</p> <p>Wanneer we weer gebruik mogen maken van de Stint, stellen we de ouders hiervan op de hoogte.</p>